

СЛУЖ

НА ФЕДЕРАТИВНА НАРОДНА

„СЛУЖБЕН ЛИСТ НА ФНРЈ“ излегува по потреба, во српско, хрватско, словеначко и македонско издание. Огласи по тарифата. — Текучка сметка кај Народната банка на ФНРЈ за претплата бр. 101-900880. — Текучка сметка на продавно - трговското одделение 101-670880

Среда, 1 ноември 1950

БЕЛГРАД

БРОЈ 62

ГОД. VI

Зав. — улица бр. 18—20. — Телефон: Редакција 28-838, Администрација 27-595, Продавно одделение 22-619, Сметководство 26-276, Експедиција 21-251.

557.

Член 6

Врз основа на чл. 80 ст. 2 од Уставот на ФНРЈ, Владата на ФНРЈ, по предлог на Претседателот на Советот за законодавство и изградба на народната власт на Владата на ФНРЈ, донесува

Сите органи од онаа гранка на државната управа за која што е основан сојузниот стручен совет должни се, во рамките на овластувањето од надлежниот член на Владата на ФНРЈ односно претседателот на комитет, да му даваат на сојузниот стручен совет и на неговите членови податоци и помош што им се потребни за нивното работење.

УРЕДБА

ЗА СОЈУЗНИТЕ СТРУЧНИ СОВЕТИ

Член 1

Со цел на сестрано проучување и решавање на стручните проблеми од дејноста на поодделни органи на Владата на ФНРЈ при советите, министерствата, комитетите, генералните дирекции, како и при другите органи на Владата на ФНРЈ можат да се осниваат сојузни стручни совети, како нивни советодавни органи.

Член 7

Функцијата на членот на сојузниот стручен совет е почесна.

Поодделни работи од членовите на советот ќе се наградуваат и ќе им се исплатува накнада за сторените трошкови.

Член 2

Сојузниот стручен совет проучува и предлага мерки од подрачјето на ресорот при кој што е основан. За поважните мерки за кои што решава органот на Владата на ФНРЈ ќе се побара мислење од сојузниот стручен совет.

Член 8

Владите на народните републики ќе донесат уредби за републичките стручни совети.

Член 3

Сојузниот стручен совет се оснива со решение на советот, комитетот односно министерот на Владата на ФНРЈ, кој што назначува и членови на советот помеѓу истакнати научни работници и стручњаци од онаа област за која што е основан советот, и помеѓу најдобрите стручњаци од ресорите.

Со решението за оснивање на советот се определува и неговиот делокруг.

Член 9

Оваа уредба влегува во сила со денот на објавувањето во „Службениот лист на Федеративна Народна Република Југославија“.

28 октомври 1950 година

Белград

Претседател на Владата на ФНРЈ
и Министер на народната одбрана,
Маршал на Југославија

Јосип Броз-Тито, с. р.

Го застапува Претседателот на Советот за законодавство и изградба на народната власт на Владата на ФНРЈ, Министерот на надворешната трговија на ФНРЈ,

инж. Милентије Поповиќ, с. р.

Член 4

Сојузниот стручен совет може да има свои секции за проучување на поодделни гранки од областа за која што е основан.

Правилник за работа и организација на советот прописува надлежниот член на Владата на ФНРЈ односно претседателот на комитетот по предлог на советот.

Член 5

Надлежниот член на Владата на ФНРЈ односно Претседателот на комитетот може да бара од поодделни членови на сојузниот стручен совет мислење и предлози за определени стручни прашања.

Поодделни членови на сојузниот стручен совет можат и по сопствена иницијатива да бараат за поодделни стручни прашања од областа на работењето на советот да се расправува во пленумот или во секциите на советот, или за тие прашања да поднесуваат свои мислења и предлози до надлежниот член на Владата на ФНРЈ односно до претседателот на комитет.

558.

Врз основа на чл. 1 од Законот за овластување на Владата на ФНРЈ за донесување уредби по прашањата од народното стопанство, по предлог од Министерот на трудот на ФНРЈ, Владата на ФНРЈ донесува

УРЕДБА

ЗА ИЗМЕНУВАЊА И ДОПОЛНУВАЊА НА УРЕДБАТА ЗА ПЛАТИТЕ НА РАБОТНИЦИТЕ И УЧЕНИЦИТЕ ВО МЕТАЛУРГИЈАТА И МЕТАЛНАТА ГРАНКА

Член 1

Во уредбата за платите на работниците и учениците во металургијата и металната гранка („Службена

лист на ФНРЈ", бр. 86/48), во чл. 8 ст. 1, за скалата „а) во металургијата“ се додава нова скала „а1) во црната металургија“, која што гласи:

нормален погон	
група	динари
I.	13.20
II.	14.40
III.	15.60
IV.	16.80
V.	18.00
VI.	19.80
VII.	21.60
VIII.	24.00
IX.	27.00

жежок погон, опасен по живот односно штетен по здравје

група	динари
I.	15.00
II.	16.20
III.	17.40
IV.	19.20
V.	21.00
VI.	22.80
VII.	24.60
VIII.	27.60
IX.	31.80

Во истиот член, во ставот 2, зад скалата „а) во металургијата“ се додава нова скала „а1) во црната металургија“, која што гласи:

нормален погон	
група	динари
I.	12.60
II.	13.80
III.	15.00
IV.	16.20
V.	17.40
VI.	18.60
VII.	19.80
VIII.	22.20
IX.	25.20

жежок погон, опасен по живот односно штетен по здравје

група	динари
I.	13.20
II.	14.40
III.	15.60
IV.	16.80
V.	18.00
VI.	19.80
VII.	21.60
VIII.	24.00
IX.	27.00

Член 2

Оваа уредба влегува во сила со денот на објавувањето во „Службениот лист на Федеративна Народна Република Југославија“, а исплата по неа ќе се врши од 1 септември 1950 година.

28 октомври 1950 година
Белград

Претседател на Владата на ФНРЈ
и Министер на народната одбрана,
Маршал на Југославија
Јосип Броз-Тито, с. р.

Министер на трудот на ФНРЈ,
Вейеслав Хољевац, с. р.

559.

Врз основа на чл. 94 и 97 од Законот за социјалното осигурување на работниците и службениците и нивните фамилии, Комитетот за заштита на народното здравје на Владата на ФНРЈ, во согласност со Комитетот за социјалните грижи на Владата на ФНРЈ, прописува

П РА В И Л Н И К

ЗА ИЗМЕНУВАЊА И ДОПОЛНУВАЊА НА ПРАВИЛНИКОТ ЗА ОСНИВАЊЕ, СОСТАВОТ И РАБОТЕЊЕТО НА ПОСЕБНИТЕ, ПОСТОЈАНИТЕ И ПОВИСОКИТЕ ЛЕКАРСКИ КОМИСИИ КАКО И ПОВИСОКИТЕ КОМИСИИ НА СПЕЦИЈАЛИСТИ

Во Правилникот за оснивање, составот и работењето на посебните постојаните и повисоките лекарски комисии како и повисоките комисии на специјалисти („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 13/50) се вршат измени и дополненија, така да пречистениот текст гласи:

ПРАВИЛНИК

за оснивањето, составот и работењето на лекарските комисии

I. Оснивање на лекарските комисии

Член 1

Со цел да се остварат правата врз основа на социјалното осигурување на работниците, службениците и нивните фамилии, се осниваат посебни лекарски комисии за бањско и климатско лекување, постојани и повисоки лекарски комисии, како и повисоки комисии на специјалисти.

Овие комисии се органи на здравствената служба и се навоѓаат под раководство на оние органи кои што во прописите на овој правилник ги образуваат.

Член 2

Посебни лекарски комисии за бањско и климатско лекување, образуваат поверенствата за народното здравје на околските или градските односно реонските народни одбори, во согласност со министерството на народното здравје на народната република односно поверенството за народното здравје на народниот одбор на градот што е вон од составот на областа.

Делокругот на посебната лекарска комисија за бањско и климатско лекување може да зафати и подрачја од повеќе околности односно реони. Во овие случаи, посебни лекарски комисии за бањски и климатски лекувања образуваат и нивни седишта и подрачја на работењето утврдуваат министерствата на народното здравје на народните републики односно поверенствата за народно здравје, на народните одбори на градовите што се вон од составот на областа.

Посебни лекарски комисии за бањско и климатско лекување на железничкиот персонал образува Управата за здравствена служба на железничарите од Министерството на железниците на ФНРЈ.

Член 3

Постојани лекарски комисии образуваат поверенствата за народно здравје на околските или градските односно реонските народни одбори, со согласност на министерството на народното здравје на народната република односно на поверенството за народното здравје на народниот одбор на градот вон од составот на областа.

Делокругот на постојаната лекарска комисија може да ги зафати и подрачјата на повеќе околности односно реони. Во овие случаи постојани лекарски коми-

сии образуваат и нивните седишта и подрачјата на работењето ги утврдуваат министерствата на народното здравје на народните републики, односно повеќестранствата за народно здравје на народните одбори на градовите што се вон од составот на областа.

За образување постојани лекарски комисии што ќе решаваат предмети на железничкиот персонал, надлежните органи на здравствената служба на железничарите должни се да му стават на располагање на поверенството за народното здравје на надлежниот народен одбор односно на министерството на народното здравје на народната република по еден свој лекар за член или заменик на член на постојаната лекарска комисија.

Член 4

Повисоки лекарски комисии образува и нивното седиште и подрачјето на работењето го утврдува министерството на народното здравје на народната република.

Член 5

Повисока комисија на специјалисти образува министерството на народното здравје на народната република по сопствена иницијатива или по предлог на министерството за социјални грижи на народната република. Оваа комисија се образува во главниот град на народната република.

II. Состав на лекарските комисии

Член 6

Посебната лекарска комисија за бањски и климатски лекувања се состои од два члена и два заменика. Членовите на таква комисија се, по правило, лекар на општа пракса и лекар-специјалист за хирургија или интерна медицина, а заменици се лекар од општа пракса и лекар — специјалист за интерна медицина или хирургија. Во недостиг на лекари — специјалисти, замениците можат да бидат и лекари на општа пракса.

Член 7

Постојаната лекарска комисија се состои од два члена и еден заменик. Членовите на постојаната лекарска комисија се, по правило, лекар на општа пракса и специјалист за хирургија или интерна медицина, а заменик е лекар на општа пракса. Во недостиг на лекари — специјалисти за членови се назначуваат лекари на општа пракса.

Член 8

Повисоката лекарска комисија се состои од три члена и два заменика. Членовите на повисоката лекарска комисија се: специјалист за интерна медицина, специјалист за хирургија и специјалист за неврологија, а во недостиг на еден од овие специјалисти — лекар на општата пракса. Заменици се, по правило, специјалист за интерна медицина и специјалист за хирургија, а во недостиг на овие — лекари на општата пракса.

Член 9

Повисоката комисија на специјалисти се состои од три члена и три заменика. Членовите на комисијата и нивните заменици се назначуваат, по правило, од редовите на професорите и доцентите односно другите високо квалификувани медицински стручњаци на следни специјалности: интерна медицина, хирургија и неврологија.

III. Надлежност на лекарските комисии

Член 10

Посебните лекарски комисии за бањски и климатски лекувања ја утврдуваат врз основа на налезот и предлогот на определениот односно овластенит лекар потребата и должината на лекувањето во бањските и климатските лекувалишта, како и лекувалиштето во кое што треба да се врши лекувањето.

Член 11

Постојаните лекарски комисии вршат следни работи:

1) ја утврдуваат намалената способност за работа на осигурениците и даваат мненија за тоа на која работа осигуреникот треба да се испрати;

2) ја утврдуваат можноста за оспособување за друга работа (преквалификација) и определуваат работа за која што осигуреникот може да се преквалификува;

3) ја утврдуваат потребата за преместување на друга работа;

4) ја утврдуваат потполната неспособност за работа со цел да се определи инвалидската пензија;

5) ја утврдуваат потребата за продолжување болувањето преку година дена;

6) решаваат по жалбите против налезите и мненијата на определените односно овластените лекари и посебните лекарски комисии за бањски и климатски лекувања, како и по барањата на раководителите односно старешините на претпријатијата или установите, во смисла на чл. 114 ст. 2 од Законот за социјалното осигурување на работниците и службениците и нивните фамилии;

7) даваат стручни напатствија и помош на определените односно овластените лекари, вршат надзор што се однесува до нивното стручно работење, изменуваат или поништуваат нивни налази и мненија;

8) вршат и други работи што се определени со Законот за социјалното осигурување на работниците и службениците и нивните фамилии и со прописите што се донесени врз основа на него.

Член 12

Повисоките лекарски комисии вршат следни работи:

1) решаваат по жалбите против решенијата на постојаните лекарски комисии што ги донеле тие во прв степен;

2) даваат напатствија и им укажуваат помош на постојаните лекарски комисии, вршат постојан надзор над нивното работење што се однесува до стручноста и менуваат или поништуваат нивни неправилни решенија;

3) вршат и други работи што се определени со Законот за социјалното осигурување на работниците и службениците и нивните фамилии и со прописите што се донесени врз основа на него.

Повисоките лекарски комисии можат исто така да земаат и да решаваат и поодделни случаи од надлежноста на постојаните лекарски комисии.

Член 13

Повисоките комисии на специјалисти извршуваат следни работи:

1) разгледуваат и конечно решаваат за сите оние случаи во кои што постојаната лекарска комисија или повисоката лекарска комисија донела неправилно решение;

2) разгледуваат и донесуваат конечни решенија по жалбите против решенијата на повисоката лекарска комисија во сите оние случаи во кои што повисоката лекарска комисија донела решение по поодделни првземени случаи од надлежноста на постојаната лекарска комисија;

3) земаат на решавање поодделни случаи од надлежноста на повисоката лекарска комисија;

4) предлагаат издавање на поблиски напатствија и смерници за организацијата и работењето на посебните лекарски комисии за бањски и климатски лекувања, како и на постојаните и повисоките лекарски комисии.

IV. Работењето на лекарските комисии

Член 14

Посебните лекарски комисии за бањски и климатски лекувања, постојаните лекарски комисии и по-

високите лекарски комисии ја извршуваат, по правило, својата работа во амбуланти и поликлиники.

Член 15

Работното време на лекарските комисии го определуваат органите што ги образуваат.

Член 16

Органите што ги образуваат лекарските комисии должни се на секоја лекарска комисија да и обезбедат што е потребно за нејзиното правилно работење и да и стават на располагање потребен број службеници за водење на администрацијата.

Член 17

Посебните лекарски комисии за бањски и климатски лекувања и постојаните лекарски комисии донесуваат свои решенија едногласно, а повисоките лекарски комисии и повисоките комисии на специјалности донесуваат свои решенија во полн состав и со мнозинство на гласовите. За случај на разделено мислење во посебната лекарска комисија за бањски и климатски лекувања предметот се испраќа на решавање до постојаната лекарска комисија, а за случај на разделено мислење во постојаната лекарска комисија — предметот се испраќа на решавање до повисоката лекарска комисија.

Како член односно заменик на член на комисијата не може да учествува определениот односно овластениот лекар што го прегледал осигуреникот и дал свој налаз и мислење, како ни лекарот од повисоката лекарска комисија кој што како член или заменик на член од пониската лекарска комисија учествувал во решавањето по истиот предмет.

Член 18

Посебната лекарска комисија за бањски и климатски лекувања донесува свои решенија, по правило, врз основ на предлогот на лекарот и приложените документи. По укажаната потреба, оваа комисија може да врши и прегледи на осигурениците што се предложени за лекување во бањските или климатските лекувалишта.

Постојаната лекарска комисија донесува свои решенија врз основа на прегледот на осигурениците и приложените документи за резултатите на потребните анализи и специјалните прегледи.

Повисоката лекарска комисија донесува свои решенија врз основа на прегледот на осигурениците. По исклучение, оваа комисија може да донесува решенија и без преглед на осигурениците, ако решава по жалба против решението на постојаната лекарска комисија а кои предметот се приклучени сите податоци што се потребни за да се донесе решение.

Повисоката комисија на специјалности донесува свои решенија, по правило, врз основа на прегледот на осигурениците, а исклучително врз основа на наизаг од повисоката лекарска комисија и приложените документи.

Член 19

По секој примен предлог, барање или жалба лекарска комисија е должна да донесе решение во прописаниот срок и да го испрати до подносителот на предлогот, барањето или жалбата, како и на заинтересованите органи.

Во оние случаи кај што за да се донесе решение е потребен комисиен преглед на осигуреникот или е потребно да се прибават дополнителни податоци, определениот срок за да се донесе решение започнува да тече од денот на извршениот преглед односно прибавените податоци.

Член 20

Против решението на определеното односно овластениот лекар осигуреникот може да изјави жалба

во рок од пет дена од денот кога е соопштено решението непосредно до постојаната лекарска комисија.

Против решението на посебната лекарска комисија за бањски и климатски лекувања осигуреникот може да подаде жалба усно или писмено во рок од пет дена од денот кога е соопштено решението — до постојаната лекарска комисија преку надлежната посебна лекарска комисија за бањски и климатски лекувања.

Против решението на постојаната лекарска комисија што го донела таа во прв степен, жалбата се подава до повисоката лекарска комисија преку надлежната постојана лекарска комисија.

Против решението на повисоката лекарска комисија по оние случаи што ги презела таа од надлежноста на постојаната лекарска комисија, жалбата се подава преку надлежната повисока лекарска комисија до повисоката комисија на специјалности, чие што решение е конечно.

Член 21

Секоја лекарска комисија води дневник, во кој што се запишуваат личните податоци за осигуреникот, како и за утврдениот налаз и донесеното решение. Комисијата задолжително води и регистер на предметите по дневникот.

Покрај дневникот, секоја лекарска комисија води и деловоден протокол во кој што се внесуваат само актите од општа природа.

Ако има можност да се води картотека, лекарската комисија наместо дневник ќе води картотека. Во тој случај, лекарската комисија нема да води регистер.

Дневникот, регистерот односно картотеката, деловодниот протокол и другите помошни книги, како и целата треписка, ја водат административните службеници што се доделени на комисијата за оваа работа.

Член 22

Секоја лекарска комисија има свој одделен штембил и печат.

V. Преодни и завршни одредби

Член 23

Додека не се определат лекар за работите на специјалното осигурување односно додека не се образуваат лекарски комисии, ќе ги извршуваат:

а) лекарите што ординираат работите што се дадени во надлежност на определени или одделно овластени лекари;

б) бањските комисии — работите околу одобрувањето на бањското и климатско лекување на осигурениците;

в) лекарско-работничките комисии од I степен — работите од постојаните лекарски комисии; и

г) лекарско-работничките комисии од II степен — работите на повисоките лекарски комисии.

Член 24

Побански напатствија за извршувањето на овој правилник ќе дава, по потреба, Претседателот на Комитетот за заштита на народното здравје на Владата на ФНРЈ.

Член 25

Овој правилник влегува во сила со денот на објавувањето во „Службениот лист на Федеративна Народна Република Југославија“.

Бр. 11941

23 октомври 1950 година

Белград

Министер на Владата на ФНРЈ
Претседател на Комитетот за заштита на народното здравје,
др. Павле Грегорик, с. р.

560.

Врз основа на точ. 4 од Наредбата за мерките за штедење артикли од широкото трошење („Службен лист на ФНРЈ”, бр. 59/50), во согласност со Претседателот на Советот за промет со стока на Владата на ФНРЈ и со Министерот на финансите на ФНРЈ, прописувам

НАПАТСТВИЕ

ЗА ПРЕВЗЕМАЊЕ ЕКОНОМИИТЕ НА НАДЛЕШТАТА, УСТАНОВИТЕ, СТОПАНСКИТЕ ПРЕТПРИЈАТИЈА И ОПШТЕСТВЕНИТЕ ОРГАНИЗАЦИИ

I. Превземање на економиите

1. Сите економии за дополнително снабдување на работниците и службениците на поодделни надлештва, установи и стопански претпријатија, како и економиите на општествените организации освен економиите споменати во точ. 8 од ова напатствие ќе ги превземе од името на министерството на земјоделието на народната република претставник на поверенството за земјоделие на околинскиот (градскиот) народен одбор најдоцна до 2 ноември 1950 година.

2. Работите околу примопредавањето на економиите како што е пописот на жив и мртов инвентар, алат, запаси, згради и друг имот (основни и обртни средства на економијата) ќе се извршат во натамошен срок од 8 дена т. е., до 10 ноември 1950 година.

Пописот и проценката на имотот ќе се извршат комисијски.

Комисијата за примопредавање ја сочинуваат: претставник на поверенството за земјоделие на околинскиот (градскиот) народен одбор,

претставник на поверенството на државните набавки на околинскиот (градскиот) народен одбор, претставник на надлештото, установата, претпријатието односно на општествената организација на кои што им припаѓала економијата.

Комисијата за примопредавање ќе состави записник, кон кој што ќе ги приложи пописот и проценката на имотот што се превзема.

3. Персоналот што е запослен на економијата се превзема заедно со економијата.

Правата и обврските на превземената економија ќе се превземат доколку не се во противност со прописите од наредбата за мерките за штедење артикли од широкото трошење.

4. За извршеното превземање на економијата поверенството за земјоделие на околинскиот (градскиот) народен одбор ќе го извести министерството на земјоделието на народната република веднаш по превземањето а по извршеното примопредавање на економијата ќе поднесе за тоа извештај до министерството на земјоделието на народната република со прилог на пописот и проценката на имотот.

5. Превземените економии министерството на земјоделието на народната република може:

а) да им ги предале на народните одбори поради оснивање на државни земјоделски добра, или поради припојување кон постоеките државни земјоделски добра;

б) да им ги додели на производителните претпријатија (вклучително транспортните) односно на установите што немаат своја економија или имаат мала економија а спрема бројот на работниците и службениците им е потребна поголема, а кои што спрема чл. 4 од наредбата за мерките за штедење артикли од широкото трошење можат да имаат свои економии.

6. Производите од превземените економии, доколку се формираат овие економии како државни земјоделски добра или се припојуваат кон постоеките државни земјоделски добра ќе се предадат на државната трговинска мрежа која што ќе ги даде артиклите што влегуваат во обезбеденото снабдување во фондот

на обезбеденото снабдување а другите производи ќе ги продава по цените во слободното продавање.

Доколку постои или се оснива продавница на државните земјоделски добра, еден дел од артиклите што влегуваат во обезбеденото снабдување може по согласност од министерот на земјоделието на народната република и министерот на државните набавки на народната република да и го отстапи на таа продавница поради продавање.

7. Додека министерството на земјоделието на народната република во смисла на точ. 5 од ова напатствие не ја определи натамошната намена на превземената економија, се забранува секое располагање со производите од економијата (отуѓување, замена) како и сите други дејствија со кои што се менува постоеката положба на економијата.

Од оваа забрана се изземаат производите што се распапуваат лесно со кои што ќе се располага на досегашниот начин.

II. Економиите што не се превземаат и нивното работење

8. Нема да се превземаат: економиите на производителните претпријатија, (вклучително транспортните); економиите за снабдување болници, олмаралишта, детски и други установи на социјалните грижи; економиите за снабдување лица од ст. 2 точ. 2 од Наредбата за мерките за штедење артикли од широкото трошење;

економиите на угостителските претпријатија што служат само за снабдување угостителски дуќани.

Се изземаат од превземање и стопанствата на казнено-поправителните домови, поправителните домови за малолетни, заштитните домови на осуденици-родилки и сл. Производите од овие стопанства служат за прехрана на осудените. На работниците и службениците што се запослени во овие домови, производи од тие стопанства можат да им се продаваат дури откако ќе се задоволат потребите за редовна прехрана на осудените и тоа по цените по кои што ги продава државната трговинска мрежа тие производи во слободната продажба.

9. Производите од економии на претпријатијата служат за дополнително снабдување на работниците и службениците запослени во односно претпријатието.

Со производите од тие економии не можат да се снабдуваат работниците и службениците запослени во дирекции, министерства и други повисоки органи.

10. Производите од економиите на претпријатијата се продаваат по продавните цени на производителот. Структурата на цената на овие производи се состои од следните елементи:

- а) материјал,
- б) плати на изработката,
- в) амортизација,
- г) режија,
- д) акумулација.

Износот на акумулацијата ќе служи делум за набавка нови основни средства а делум за фондот на раководството. Висината и распределбата на акумулацијата ќе се врши врз основа на одделни прописи.

Ако во производството на економијата е запослена бесплатна работна сила, нејзината вредност влегува во структурата на цената спрема прописите за плаќањето на работната сила. Доколку се работи за доброволна бесплатна работна сила (на работниците и службениците што се запослени во претпријатието на кое што припаѓа економијата), нејзината вредност не влегува во структурата на цената.

11. Ако економијата, откако ќе се задоволат потребите на работниците и службениците на претпријатието, располага со одвишок на производи ќе ги

предаде тие на државната трговинска мрежа поради продавање по слободните цени.

12. Кредитите за обртните средства економиите ги добиваат врз основа на одобриениот финансиски план спрема прописите што важат, а инвестиционите кредити врз основа на одобриениот план за финансирање на инвестициите.

13. Во другото свое работење економиите ќе работат спрема досегашните прописи (Напатствие за економиите на претпријатијата, установите и надлештвата и за економиите на народните одбори — „Службен лист на ФНРЈ“, бр. 37/49; Напатствие за финансирање работничко-службенички ресторани, работничко-службенички одморалишта и економии на државните стопански претпријатија, установи и надлештва — „Службен лист на ФНРЈ“, бр. 51/49 и 59/49; Напатствие за финансиско планирање на економиите — „Службен лист на ФНРЈ“, бр. 62/49; Општо напатствие за водење книги на економиите на државните стопански претпријатија, установи и надлештва — „Службен лист на ФНРЈ“, бр. 63/49) доколку тие прописи не се во противност со ова напатствие.

14. Економиите работат по принципот на стопанската сметка и не можат да имаат планска загуба нити мажар каква дотација од буџетот односно од финансискиот план на претпријатието.

15. Ова напатствие влегува во сила веднаш.

Бр. 8506

28 октомври 1950 година
Белград

Министер на Владата на ФНРЈ
Претседател на Советот за земјоделие
и шумарство,

инж. **Мијајко Тодоровиќ**, с. р.

Согласни:

Министер на Владата на ФНРЈ
Претседател на Советот за промет со стока,
Осман Карабеговиќ, с. р.

Го застапува Министерот на финансиите на ФНРЈ
Министер на надворешната трговија на ФНРЈ,
инж. **Милентије Поповиќ**, с. р.

561.

За да се приберат поправилно и побрзо податоците за запослениот персонал а во согласност со Министерот на финансиите на ФНРЈ прописувам

НАПАТСТВИЕ

ЗА НАЧИНОТ НА ПРИБИРАЊЕ НА МЕСЕЧНИТЕ ИЗВЕШТАИ ЗА ЗАПОСЛЕНИОТ ПЕРСОНАЛ

1) Сите стопански претпријатија и повисоките стопански здруженија должни се најдоцна до 15-от во месецот, за минатиот месец за кој што се поднесува извештајот, да го испраќаат првиот примерок на месечниот извештај за запослениот персонал по прописаниот образец РС-1 односно РС-2, до работната единица на банката кај која што имаат сметка, од која што вршат исплата на платите на запослениот персонал и тоа:

а) извештај по образецот РС-1 — сите државни стопански претпријатија од сојузно и републичко значење;

б) извештај по образецот РС-2 — сите државни стопански претпријатија од локално значење, претпријатијата што се под раководство на задружните и општествените организации, задругите осем селанските работни задруги и сите повисоки стопански здруженија.

На ист начин испраќаат месечен извештај, на образецот РС-2 пр. (промет) сите трговски, угостителски и откупили претпријатија.

2) Претпријатијата што се должни да поднесуваат месечни извештаи ќе ги предаваат пополнетите образци до надлежната работна единица на банката при превземањето на парите за исплата на месечните принадежности на запослениот персонал, и тоа после дефинитивната пресметка.

Погоните што се вон од местото дека се навоѓа седиштето на претпријатието, што вршат исплата на платите на запослениот персонал преку банката дека се навоѓа погонот, должни се да ги поднесуваат споменатите извештаи на банката кај која што земаат пари. Овие погони должни се на извештајот да го означат називот, седиштето и народната република дека се навоѓа матичното претпријатие, како и називот и седиштето на самиот погон.

Банката нема да исплати парите на име на платите на запослениот персонал додека не им се поднесе прописаниот месечен извештај за запослениот персонал.

3) Банките при приемот на извештајот ќе спроведуваат контрола на исправноста на пополнетите образци.

Сите прибрани образци банките ќе ги испраќаат во запечатен омот, препорачано по пошта, на 18-от во месецот до републичките министерства на трудот (односно на Главната управа на трулот на Владата на НР Црна Гора).

4) Претпријатијата и натаму на 15-от во месецот ќе го испраќаат вториот примерок на образецот (односно собирниот извештај на претпријатието, доколку претпријатието има повеќе погони што вршат исплати на платите самостојно вон од седиштето на претпријатието) непосредно на своите повисоки стопански здруженија, односно на надлежните државни органи.

5) Министерствата на трудот на народните републики ќе ги снабдуваат со потребни образци банките, кои што ќе ставаат на располагање потребен број образци на комитетите што се должни да поднесуваат извештаи.

6) По ова напатствие банките ќе започнат со прибирањето на месечните извештаи за запослениот персонал на 1 декември 1950 година.

Претпријатијата се должни извештаите за запослениот персонал за месец октомври 1950 година да ги поднесат до надлежната работна единица на банката едновременно со извештајот за месец ноември 1950 година, т. е. до 15 декември 1950 година.

Бр. 9647

25 октомври 1950 година
Белград

Министер на трудот на ФНРЈ,
Веќеслав Хољевац, с. р.

Согласен,

Го застапува Министерот на финансиите на ФНРЈ,
Министерот на надворешната трговија на ФНРЈ,
инж. **Милентије Поповиќ**, с. р.

562.

Врз основа на чл. 25 од Уредбата за стручно оспособување и званијата на работниците, а по укажана потреба, прописувам

НАПАТСТВИЕ

ЗА ПРИМЕНУВАЊЕТО НА ТОЧКАТА 1 И 2 ОД ОПШТОТО НАПАТСТВИЕ ЗА ПРЕВЕДУВАЊЕ НА РАБОТНИЦИТЕ ВО ЗВАНИЈА

I. Додека не се донесат други прописи ќе се преведуваат во званија само оние работници на занатските

работилници на стопанските претпријатија што се организирани сврзани за претпријатието во смисла на технолошкиот процес и како такви непосредно влијаат на производството на пример: занатска работилница за поправања во погонот или за изработка на некои делови итн., браварска работилница во рудник исл. Уште нема да се преведуваат во звањја оние работници на занатските работилници на стопанските претпријатија кои што не влијаат непосредно на производството на пример: берберска, чевларска, шивачка, столарска и сл., работилници што имаат чисто занатски карактер, т. е., што работат за потреби на работниците од дотичното претпријатие или работат за трети лица односно претпријатија, производи што не служат за натамошно производство.

Исто така нема да се преведуваат на звањја работниците запослени во занатски работилници под раководство на народните одбори, потоа во занатските работилници на државните надлештва, установи и општествените организации, како и сите работилници на задружните организации.

Но, ако кај работилниците, од претходните два става постои поделба на работата, па поради тоа производството во нив нема претежно занатски карактер, треба да се изврши преведување на работниците на звањја спрема Уредбата за стручното оспособување и звањјата на работниците доколку работите на занимањата од тие работници се сврстани по групи во времените распореди на работите.

Во спорни случаи, да ли во некоја работилница ќе се изврши преведување на работниците или не, донесуваат одлука согласно повереникот на трудот и повереникот за индустријата и занатството на околинскиот односно градскиот извршен одбор на народниот одбор.

Ни во кој случај нема да се врши преведување на работниците во работилниците на уметничкото занатство и работилниците што се под раководство на државните мајстори на занатот, како ни во работилниците на задружните организации.

Поверениството за индустрија и занатство ќе и даде на комисијата за преведување на својот народен одбор список на сите занатски работилници на своето подрачје во кои што ќе е вршено преведување, со точна адреса, со бројот на работниците и ознака на дејноста. Комисијата за преведување на околинските (градските, реонските) народни одбори ќе ги приложат овие списоци кон другите списоци на претпријатието чии што работници се преведуваат во звањја.

II. Се однесува до 20 ноември 1950 година преведувањето во звањја работниците запослени во жилишно-комуналната дејност (експлоатација на водовод, канализација, јавна чистотија, јавни купатила, вистење и перење облека, кафилерија, гробишта, јавно зеленило со производство на растенија, одачари, крпачици, декоратерски претпријатија, зоолошки градини, јавни забавишта и сл.).

Работниците од наведената дејност нема да се преведуваат во звањја спрема распоредите на работите на сродни или слични во установените струки и занимања, туку ќе се преведуваат спрема одделната номенклатура на занимања и распореди на работи во групи кои што ќе бидат во меѓувремето донесени за оваа дејност.

Работниците на стопанските претпријатија сврзани за жилишно-комуналната дејност за кои што има распореди на работите во групи (транваи, електрични центри и др.) можат веднаш да се преведуваат.

III. Ова напатствие влегува во сила веднаш.

31 октомври 1950 година

Београд

Министер на трудот на ФНРЈ,
Векеслав Хољевац, с. р.

563.

Врз основа на ст. 3 чл. 12 и ст. 2 чл. 13 од Уредбата за елементите на продавната цена на угостителските услуги („Службен лист на ФНРЈ“ бр. 39/50) и ст. 1 точ. 9 од Напатствието за формирањето и определувањето на продавните цени на угостителските услуги угостителски дукјани на државните угостителски претпријатија, што во продавната цена на угостителските услуги ја засметуваат добивката и данокот („Службен лист на ФНРЈ“ бр. 40/50), а во согласност со Претседателот на Комитетот за туризам и угостителство на Владата на ФНРЈ, прописувам

НАПАТСТВИЕ

ЗА НАЧИНОТ КАКО СЕ ПРЕСМЕТУВА, КАКО СЕ УПЛАТУВА И РАСПОДЕЛУВА ОСТВАРЕНАТА ПАЗАРИШНА ДОБИВКА НА ДРЖАВНИТЕ УГОСТИТЕЛСКИ ПРЕТПРИЈАТИЈА

1) Пазаришната добивка на државните угостителски претпријатија ја остваруваат оние угостителски дукјани на државните угостителски претпријатија, што во продавната цена на угостителските услуги ја засметуваат добивката и данокот на промет на услугите (во натамошниот текст: државните угостителски претпријатија).

2) Планираната пазаришна добивка за единица на определен вид угостителска услуга претставува разлика помеѓу определената продавна цена на угостителската услуга и планската цена на угостителската услуга, што ја искажале државните угостителски претпријатија во својата планска калкулација.

Остварената пазаришна добивка за единица на определен вид угостителска услуга на државните угостителски претпријатија еднаква е на планираната пазаришна добивка ако се фактичните трошкови на материјалот во пресметковната калкулација равни на планираните трошкови на материјалот.

Ако се пак фактичните трошкови на материјалот во пресметковната калкулација пониски од планираните, остварената пазаришна добивка има да биде за соодветната разлика поголема од планираната, а доколку фактичните трошкови на материјалот во пресметковната калкулација се повисоки од планираните, остварената пазаришна добивка за единица на определен вид угостителска услуга претставува износ на планираната пазаришна добивка намален со настанатата разлика во трошковите на материјалот.

Освен во случаите во претходните ставови, државните угостителски претпријатија остваруваат пазаришна добивка и на оние видови угостителски услуги на кои што не е планирана пазаришна добивка, доколку фактичните трошкови на материјалот за тие услуги во пресметковната калкулација се пониски од планираните.

3) Државните угостителски претпријатија остварената пазаришна добивка ја уплатуваат декадно, и тоа за првите две декади во рок од 5 дена по истекот на секоја декада, а за третата декада — во рок од 10 дена по истекот на таа декада односно месец.

До составувањето на собирната пресметковна калкулација за текуќиот месец, пазаришната добивка за првата и втората декада се уплатува во вид на аконтација во износ на една третина од остварениот односно уплатениот нето износ на пазаришната добивка за минатиот месец.

Износот на аконтацијата на пазаришната добивка на новите (новооснованите) и сезонските угостителски дукјани на државните угостителски претпријатија за првата и втората декада во месецот го определува повереникот за финансии, во согласност со повереникот што е надлежен за работите на туризмот и угостителството на околинскиот народен одбор и тоа за сите државни угостителски претпријатија (без оглед на значењето) на своето подрачје.

Кога државно угостителско претпријатије оснива нов угостителски дукјан или престане со работењето во некој од своите угостителски дукјани, ќе се изврши исправка на аконтацијата на пазаришната добивка за првата и втората декада во месецот. Исправката ќе ја изврши повереникот за финансии, во согласност со повереникот што е надлежен за работите на туризмот и угостителството на околинскиот народен одбор, и тоа за сите државни угостителски претпријатија (без оглед на значењето) на своето подрачје.

Уплатата на пазаришната добивка за третата декада од месецот се врши врз основа на собирна пресметковна калкулација, и тоа најдалеку до 10-иот во текуќиот месец за минатиот месец, со која прилика се врши конечна пресметка на пазаришната добивка за целиот минат месец, со тоа при тоа од вкупно остварениот износ на пазаришната добивка да се одбие и износот на делот на пазаришната добивка што му припаѓа на претпријатието (доприносот за фондот на раководството и за фондот за слободно располагање, како и евентуално за други цели доколку тоа со одредени прописи биле одобрено) и износот на одобрените повластици во цените во текот на минатиот месец.

Разликата помеѓу износот на уплатените аконтации на пазаришната добивка за првите две декади и вкупно пресметаниот износ на пазаришната добивка за минатиот месец спрема собирната пресметковна калкулација, што е претходно намален за износот на делот на пазаришната добивка што му припаѓа на претпријатието и износот на одобрените повластици, се пресметува при уплатата на пазаришната добивка за третата декада. Меѓутоа, ако износот на уплатените аконтации на пазаришната добивка за првите две декади е повисок од вкупно пресметаниот износ на пазаришната добивка за минатиот месец, повеќе уплатениот износ ќе се одбие при уплатувањето на пазаришната добивка за следниот временски период.

4) Доколку вкупниот износ на одобрените повластици во цените во еден пресметковен период биде поголем од вкупниот износ на остварената пазаришна добивка, намален за износот на делот на пазаришната добивка што му припаѓа на претпријатието, спрема пресметковните калкулации за сите извршени угостителски услуги во дотичниот период, — претпријатијата износот на овие разлики ќе го одбијат при уплатувањето на пазаришната добивка за следниот временски период. Износот што и тога ќе остане неподмирен се пренесува во следните месеци и се пресметува на напред наведениот начин, со тоа неподмирениот износ што евентуално ќе се покаже на 31 декември на дотичната година, како резултат на пресметан износ на учество за целата година да ќе му се накнеди на претпријатието врз основа на неговата одобрена годишна завршна сметка, и тоа на терет на сметката на пазаришната добивка на државните угостителски претпријатија од оној државен орган на кој што дотичното претпријатие по своето значење му припаѓа.

5) Кога на државните угостителски претпријатија на точ. 1 од ова напатствие, што остваруваат пазаришна добивка, им припаѓа извесен дел од остварената пазаришна добивка, тогаш тие претпријатија најнапред го одбиваат припадајќиот дел од вкупно остварениот износ на пазаришната добивка (точ. 3 ст. 5 од ова напатствие), а остатокот кога ќе се намират одобрените повластици го уплатуваат на определената сметка на пазаришната добивка на начинот што е прописан со ова напатствие.

6) Државните угостителски претпријатија ја уплатуваат пазаришната добивка кај филијалата на Народната банка на ФНРЈ, односно кај другите банки кај кои што имаат текуќа сметка (во понатамошниот текст: банките), и тоа со издавање на вирмански налог на образецот бр. 174 на Народната банка на ФНРЈ, со тоа уплатителот да мора да го назначи на вирманскиот налог поверенството за финансии на оној

околински народен одбор кај кој што се води како обврзник.

7) Остварената пазаришна добивка ја уплатуваат:
а) државните угостителски претпријатија од соопублично значење — на сметката бр. 801039 (Пазаришната добивка на државните угостителски претпријатија од сојузно значење).

б) државните угостителски претпријатија од републично значење — на сметката бр. 801039 (Пазаришната добивка на државните угостителски претпријатија од републично значење);

в) државните угостителски претпријатија на Автономната Покраина Војводина — на сметката бр. 3 — 802039 (Пазаришна добивка на државните угостителски претпријатија на Автономната Покраина Војводина);

г) државните угостителски претпријатија на Автономната Косовско-метохиска Област — на сметката бр. 38-802039 (Пазаришна добивка на државните угостителски претпријатија на Автономната Косовско-метохиска Област);

д) државните угостителски претпријатија на обласните народни одбори — на сметката бр. 803039 (Пазаришна добивка на државните угостителски претпријатија на обласните народни одбори);

ѓ) државните угостителски претпријатија на околинските народни одбори — на сметката бр. 804039 (Пазаришна добивка на државните угостителски претпријатија на околинските народни одбори);

е) државните угостителски претпријатија на градските народни одбори — на сметката бр. 805039 (Пазаришна добивка на државните угостителски претпријатија на градските народни одбори);

Пред бројот на сметката 801039 се записува оперативниот број на Централата на народната банка на ФНРЈ во онаа народна република на која што и припаѓа дотичното државно угостителско претпријатие, а пред бројевите на сметките 803039, 804039 и 805039 се записува оперативниот број на она државно кредитно претпријатие кај што се води во целина книговодството за извршување на буџетот на дотичниот обласен, околински односно градски народен одбор на кој што му припаѓа претпријатието.

8) Уплатената пазаришна добивка на државните угостителски претпријатија во целост преставува приход на оној државен орган на кој што претпријатието што ја уплатило пазаришната добивка по своето значење му припаѓа, со тоа да поверенството за финансии на надлежниот народен одбор односно надлежното министерство на финансии се должни на терет на тој приход односно на терет на соодветниот буџет да им ги подмират на претпријатијата евентуалните негативни разлики по состојбата на 31 декември на дотичната година, што ќе настанат во смисла на точ. 4 од ова напатствие.

9) Контролата на извршените пресметки за уплатата на пазаришната добивка на државните угостителски претпријатија, како и контролата за навремената уплата на пазаришната добивка, ја врши поверенството за финансии на оној околински народен одбор на чие што подрачје се наоѓа дотичното државно угостителско претпријатие, без оглед на значењето на претпријатието.

Поверенството за финансии на околинскиот народен одбор ќе ги евидентира примените извештаи за уплатување на пазаришната добивка аналогно на прописите што важат за данокот на промет на производи што го уплатуваат обврзниците од чл. 10 на Уредбата за данокот на промет на производи.

10) Враќање и прекнижување на погрешно уплатените износи на пазаришната добивка на државните угостителски претпријатија, се врши спрема прописите што важат за враќањето и прекнижувањето на погрешно наплатениот данок на промет на производи.

11) Ова напатствие влегува во сила со денот на објавувањето во „Службениот лист на Федеративна

Народна Република Југославија", а ќе се применува од 1 јуни 1950 година. Државните угостителски претпријатија ќе извршат пресметка за минатиот период во срок од 30 дена по влегувањето во сила на ова напатствие.

Бр. 21410

18 август 1950 година
Белград

Го застапува
Министерот на финансите на ФНРЈ
Министерот на надворешната трговија на ФНРЈ,

инж. Милентије Поповиќ, с. р.

Согласен,

Министер на Владата на ФНРЈ
Претседател на Комитетот за
туризам и угостителство,
Станоје Симиќ, с. р.

564.

Врз основа на чл. 1 ст. 2, чл. 10 и 25 од Уредбата за елементите на продавната цена на угостителските услуги, точ. 2 и 4 од Напатствието како се формираат и определуваат продавните цени на угостителските услуги во угостителските дукјани на државните угостителски претпријатија, што во продавната цена на угостителските услуги ја засметуваат добивката и данокот („Службен лист на ФНРЈ", бр. 39/50 и 40/50) во согласност со Министерот на финансите на ФНРЈ, прописувам

НАПАТСТВИЕ

ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ УРЕДБАТА ЗА ЕЛЕМЕНТИТЕ НА ПРОДАВНАТА ЦЕНА НА УГОСТИТЕЛСКИТЕ УСЛУГИ ВО УГОСТИТЕЛСКИТЕ ДУКЈАНИ НА ДРЖАВНИТЕ УГОСТИТЕЛСКИ ПРЕТПРИЈАТИЈА, ШТО ВО ПРОДАВНАТА ЦЕНА НА УГОСТИТЕЛСКИТЕ УСЛУГИ ЈА ЗАСМЕТУВААТ ДОБИВКАТА И ДАНОКОТ

I. ОПШТИ ОДРЕДБИ

1) Уредбата за елементите на продавната цена на угостителските услуги се применува само за определување на продавната цена на угостителските услуги во угостителските дукјани за сместување (хотели и ноќјевалишта) и во угостителските дукјани за исхрана (ресторанти, кафани, барови, гостилници, крчми, ашчилници, бифеи, слаткарници, бозацилници, млекарници) на државните угостителски претпријатија.

Прописите на споменатата уредба не се применуваат за да се определи продавната цена на производите и услугите на споредните работи во угостителството (економии, механичарски работилници, столарски работилници, пералници, кројачници, бербери и др.). Продавните цени на производите и услугите на споредните работи од угостителството ќе се определуваат спрема постоеќите прописи што важат за матичните гранки на споменатите дејности.

2) Како угостителски услуги се подразбираат услугите:

а) на сместување;

б) на исхрана — јадење — главни оброци (поручок, ручок, вечера)
— мали оброци (поручок, ужина)
— поединечни оброци односно јадења (консулации, порција)
— напивци — кафе, чај, млеко и сл.
— пијалоци.

II. ЕЛЕМЕНТИ НА СТРУКТУРАТА НА ПРОДАВНАТА ЦЕНА НА УГОСТИТЕЛСКИТЕ УСЛУГИ

3) Подобен состав на трошковите на поодделни елементи на структурата на продавната цена на угостителските услуги е следен:

1. Трошкови на материјалот

- а) трошкови на купувањето намирници и пијалоци;
- б) трошкови за доработка, преработка, манипулација и сл. намирници и пијалоци;
- в) трошкови за набавување и одржување намирници и пијалоци;
- г) трошкови на дозволеното кало, растур, расипување и одпадоци од намирниците и пијалоците.

2. Плати на техничкиот персонал

- а) трошкови за основните плати на техничкиот персонал;
- б) трошкови за дополнителните плати на техничкиот персонал;
- в) трошкови за додатоците на платите на техничкиот персонал;
- г) трошкови за првата и втората разлика во полната цена на чинењето, односно првата и втората разлика во платите на техничкиот персонал.

1. Трошкови за угостителската услуга (I + 2)

3. Амортизација

II. Цената на чинењето на угостителската услуга (I+3)

4. Режија

- а) режија на управата на угостителските претпријатија;
- б) режија на угостителските дукјани;
- в) допринос на вишото стопанско здружество;
- г) допринос за кадрови.

III. Полна цена на чинењето на угостителската услуга (II + 4)

5. Редовна добивка

6. Данок на промет на услугите

IV. Цена на угостителската услуга (III + 5 + 6)

7. Пазаришна добивка

V. Продавна цена на угостителската услуга (IV+7)

1. Трошкови на материјалот

4) Под трошкови на материјалот се подразбираат сите трошкови за намирници и пијалоци што се преработуваат, како и за оние намирници и пијалоци што се продаваат во непроменета состојба.

Во трошковите на материјалот влегуваат:

- а) трошкови на купувањето намирници и пијалоци;
Под трошкови на купувањето намирници и пијалоци се подразбира платениот износ за намирници и пијалоци по сметка. Овде влегува исто така и данокот на промет на производи, доколку угостителското претпријатие по постоеќите прописи е должно да го плати овој данок.
- б) трошковите за доработка, преработка, манипулација и сл. на намирници и пијалоци.

Како трошкови за доработка, преработка, манипулација и сл. на намирници и пијалоци се подразбираат сите трошкови околу доработката, преработката, манипулацијата и сл. на поодделни видови на намирници и пијалоци (киселење купус, конзервирање овоштија, пржење и мелење кафе, преточување вина од буриња во шишиња, пробирање овоштија и зарзават и сл.).

в) трошковите на набавката и одржувањето на намирниците и пијалоците;

Како трошкови на набавката и одржувањето на намирниците и пијалоците се подразбираат сите трошкови околу набавката и одржувањето на намирниците и пијалоците. Овие трошкови се делат по својата природа на две групи:

аа) лични;

бб) други трошкови.

аа) во личните трошкови влегуваат:

— платите и додатоците на службениците и работниците запослени околу набавката и одржувањето на намирниците и пијалоците, како: набавувач, магационер и сл.; трошковите на првата и втората разлика во полната цена на чинењето, односно првата и втората разлика во платите на овие службеници и работници;

— трошкови на службените патувања (трошкови на превозот и дневниците) на службениците и работниците околу набавувањето на намирници и пијалоци.

бб) Во другите трошкови влегуваат:

Трошковите на подвозот, превозот и пренесувањето на намирници и пијалоци од местото до кое овие трошкови се вклучени во цената што му е платена на продавачот, истоварна станица, натоварна станица, место на купувачот па до угостителското претпријатие, како и сите други трошкови на натоварување, истоварување и сместување на намирниците и пијалоците

Како подвоз се подразбира превозење на намирници и пијалоци со железница или брод.

Како превоз се подразбира превозење намирници и пијалоци со камиони, со запреги, со добиток и сл.

Како пренесување се подразбира пренесување намирници и пијалоци со товарен добиток, рачни колички и носачи.

г) Трошковите на дозволения кало, растур, расипување и одпадоци на намирниците и пијалоците;

Како трошкови на дозволения кало, растур, расипување и одпадоци од намирниците и пијалоците се подразбира калото, растурот, расипувањето и одпадоците при одржувањето, преработката и транспортот на намирниците и пијалоците. Во овие трошкови спаѓаат само оние трошкови што не настанале со вина на претпријатието односно одговорното лице.

Додатокот на име кало, растур, расипување и одпадоци кај одржувањето и преработката на намирниците и пијалоците ќе се смета по постоејќите нормативи, доколку овие нормативи не се прописани — претпријатието ќе определи нормативи, спрема искуствата а во согласност со вишото стопанско здружество.

При утврдувањето на калото, растурот, расипувањата и одпадоците при транспортот, претпријатието ќе се приложува, до натаму на процентите за губитокот при транспортот од Наредбата за определување норми на губитокот на стоката во трговскиот промет („Службен лист на ФНРЈ”, бр. 81/47) и Решението за маржите на трговијата за земјоделските производи („Службен лист на ФНРЈ”, бр. 62/48).

Калото, растурот, расипувањето и одпадоците на намирниците и пијалоците при одржувањето, преработката или транспортот — преку определените нормативи, ќе се наплатат од одговорното лице или ќе се тергет во воиредните расходи на претпријатието, доколку не настанале со вина на одговорно лице.

2. Плати на техничкиот персонал

5) Како технички персонал во угостителските дукјани за сместување (хотели и ноќевалишта) се подразбира оној персонал што е запослен непосредно околу издавањето сместување и за вршење односно давање услуги за сместување во наведените угостителски дукјани. Во овој персонал спаѓаат: шефовите на приемот на гости (шефовите на рецепцијата), приматели на гости (рецепционери), вратари (позтири), евидентчари („журналисти”) надзорници на собарици, собарици, послужители во хотели и ноќевалишта, чистачи на просториите на угостителските дукјани за сместување, служители кај дигалки — кревалки, вратари на влезот, телефонистите и др.

Како технички персонал во угостителските дукјани за исхрана, садопери-ки, собирачи-ки на садови, ракрчки, личилници, бифеи, слаткарници, бозацилници, млекарници) се подразбира оној персонал што е непосредно запослен на преработка и послужување односно давање услуги во исхраната во наведените угостителски дукјани. Во овој персонал спаѓаат: куварици, пластичари-ки, печењари-ки (кјебаџи-ки), месари, салатери-ки чистачи-ки на зарзават и овоштие, чистачи-ки на просториите на угостителските дукјани за исхрана, садопери-ки собирачи-ки на садбву, работници за надворешни работи, чистачи-ки на прибор за јадење и сервирање, кафански куварици, мешачи на пијалоци, точачи на пијалоци, шефови на сали, кел-

нери-ки, продавачи-ки, гардеробери-ки, вратари на влезот, евидентчари (касиери) и др.

Бројот на техничкиот персонал се определува со работниот план што се поставува на почетокот на годината, а спрема прописаните нормативи на работната сила и планираниот обем на угостителските услуги. Износот на платите за планираниот број на техничкиот персонал исто така се определува на почетокот на годината а врз основа на прописите за платите на работниците и учениците во угостителството. Наголемувањето односно намалувањето на работниците и износот на нивните плати мора да се движи во рамките на извршувањето на поставениот работен план.

Во платите на техничкиот персонал влегуваат:

а) трошковите на основните плати на техничкиот персонал.

Како основна плата на техничкиот персонал се подразбираат платите на работниците односно службениците за време на работењето, односно кога се на должност. Со оваа плата се опфаќаат:

аа) постојаниот дел од платата по работен час;

бб) променливиот дел од платата спрема учиникот на работењето;

вв) плата за време на прекин на работењето до кој дошло без вина на работникот односно службеникот; и

гг) плата во случај на службено патување или преместување.

Во основните плати на техничкиот персонал влегуваат и платите на повремените работници што се земаат на работа од случај до случај за издавање сместување и за вршење односно давање услуги на сместување во угостителските дукјани за сместување или за преработка и послужување, односно давање услуги во исхраната во угостителските дукјани за исхрана.

б) трошковите на дополнителните плати на техничкиот персонал;

Како дополнителна плата на техничкиот персонал се подразбира платата на работникот односно службеникот што ја прима тој врз основа на законски прописи во времето кога не работи односно кога не е на својата должност како:

аа) за време на болување до 3 односно до 6 дена;

бб) на мајките за време раѓањето, доењето, односно ранењето на децата;

вв) платите на работниците кога ги вршат своите граѓански должности пред народните власти;

гг) во случај заминување на војна вежба;

дд) при отпуштање;

гг) во време на користењето годишниот одмор;

е) накнади за неискористен годишен одмор;

жж) вредност на давањето во натура (бесплатен стан во претпријатието што е оддалечено од населбата, давање на храна и сл.)

в) трошковите за додаток на платите на техничкиот персонал;

Како трошкови на додатоците на платите на техничкиот персонал се подразбираат додатоците на основните плати на работниците и службениците за послени непосредно околу издавање, сместување и вршење односно давање сместување услуги во угостителските дукјани за сместување, односно на преработка и послужување односно давање услуги при исхрана во угостителските дукјани за исхрана, како:

аа) додаток на предрботниците;

бб) додаток за прекувремена работа;

вв) додаток за ноќна работа;

гг) додаток за работење на денот на неделниот одмор;

дд) додаток за времена работа вон од местото на постојаното запослување;

гг) награди на работниците предвидени во смисла на чл. 18 од Уредбата за платите на работниците и учениците во угостителството;

ее) евентуални други прописани додатоци.

г) Трошкови на првата и втората разлика во полната цена на чинењето односно во првата и втората разлика во платите;

Како трошкови од првата и втората разлика во полната цена на чинењето, односно првата и втората разлика во платите се подразбира делот од разликите што настанале со укинувањето на данокот на доход на работниците, наместениците и службениците и доприносот за социјално осигурување.

Предните разлики ќе се пресметаат спрема Напатствието од Министерот на финансите на ФНРЈ, бр. 2950 од 30 јануари 1950 година („Службен лист на ФНРЈ”, бр. 10/50).

3. Амортизација

6) Амортизацијата се пресметува со применување на определени амортизациони стопи на „трошковите на угостителската услуга” (собира на елементите под еден и два од чл. 2 на уредбата).

Државните угостителски претпријатија што немаат работни простории во државни згради под свое раковоство, туку угостителските дукјани им се сместени во згради на приватниот или задружниот сектор, како и во згради на општествени организации, или пак во згради на државен сектор што се под управа на други органи и за кои мораат да плаќаат кирија, оваа кирија ќе ја плаќаат од остварените износи на амортизацијата, и дури по извршената исплата на киријата, остатокот на остварените износи на амортизацијата ќе го уплатат на соодветните фондови, а спрема прописаните стопи. Исто така ќе постапат и државните угостителски претпријатија чиие угостителски дукјани немаат сопствен работен инвентар (основни средства), туку го земаат под наем од други лица и за него мораат да плаќаат кирија.

4. Режија

7) Режијата се пресметува со применување на определена стопа врз „трошковите на угостителската услуга” (собира на елементите под 1 и 2 од чл. 2 на Уредбата), а се состои од:

а) режија на управата на угостителските претпријатија;

б) режија на угостителските дукјани;

в) допринос на вишото стопанско здружество;

г) допринос за кадрави;

а) Режија на управата на угостителските претпријатија;

Режијата на управите на угостителските претпријатија ги опфаќа сите трошкови во врска со организацијата и раководењето на угостителските претпријатија, а што не се во непосредна врска со процесот на издавањето сместување и вршење односно давање услуги на сместување, односно преработка и послужување односно давање услуги на исхраната.

Режијата на управата на угостителските претпријатија по својата природа се дели на три групи трошкови:

аа) лични;

бб) материјални;

вв) други трошкови.

аа) Во личните трошкови влегуваат:

— платите и додатоците на раководниот персонал на угостителските претпријатија (на директорот, помошникот, раководителот на стопанско-сметковната евиденција и сл.); на раководителот на огранитите и дукјаните на угостителското претпријатие; на службениците запослени во управата и администрацијата на угостителското претпријатие (во секретаријатот, евиденцијата, техничката контрола на работењето, стопанско — сметковната евиденција и сл.); на помошниот персонал, како: служители, чистачи-ки на канцеларии, настојници на згради, на персоналот од превозни средства на управата на угостителските претпријатија; трошковите на првата и втората разлика на полната цена на чинењето, односно првата и втората разлика во платите на службениците и споменатата помошна работна сила;

— трошковите на службените патувања и преместувања (трошковите на превозот и дневниците) на персоналот запослен во управата на угостителските претпријатија;

— платите, хонорарите или дневниците кај примопредавањето на претпријатија и отстапување на основните средства на други претпријатија по налог од вишиот орган;

— платите, хонорарите или дневниците кај инвентарисањето и хонорарите за советување и сл., доколку не се финансираат од други извори;

— платите или хонорарите за изработка на рекламни, пропагандни и информативни средства (изработка на цртежи за огласи и сл.);

— плати или хонорари на вагрогасната и чуварската служба.

бб) Во материјалните трошкови влегуваат:

— материјалните трошкови на управата на угостителските претпријатија, канцеларскиот, техничкиот, и материјалот за цртање (хартија, материјал за пишување и цртање, книги, обрасци и сл.);

— материјалните трошкови на огребот на управата на претпријатието;

— материјалните трошкови на особните превозни средства на управата на претпријатието (бензин, нафта, гас, мазиво, храна за добиток и сл.), како и помошен материјал за да се одржат особните превозни средства;

— материјални трошкови за изработка рекламни, пропагандни и информативни средства;

— материјални трошкови за здравствена заштита на работниците, службениците и помошниот персонал на претпријатието (набавување и одржување на рачна аптека и потребни средства за укажување на прва помош, дезинфекција и одржување на чистотијата-хигиената).

вв) во другите трошкови влегуваат:

— трошковите на осветлението и водата за канцелариите на управата;

— трошковите за поштенските, телеграфските и телефонските такси;

— трошковите на паричниот и платниот промет и каматите на позајмените обртни средства;

— трошковите за такси и давачки;

— ситни трошкови за превоз на персоналот на претпријатието (трамвај, тролејбус, автобус и сл.);

— трошковите на осигурувањето управата на претпријатието;

— трошковите за огласи, весници, списанија, службени публикации и стручни книги на управата на претпријатието;

— трошковите на услугите што ги чинат други претпријатија за цртежи анализи, испитувања и сл.;

— допринос за заеднички детски објекти, јасли и сл.;

— други неопфатени трошкови на управата на претпријатието.

б) Режија на угостителските дукјани;

Режијата на угостителските дукјани ги опфаќа сите трошкови во врска со работењето на угостителските дукјани, а кои се во непосредна врска со процесот на издавањето сместување и вршење односно давање услуги за сместување, односно преработка и послужување, односно давање услуги на исхраната.

Режијата на угостителските дукјани по својата природа се дели на 7 групи трошкови:

аа) трошкови на текуќите поправања на зградите и уредите;

бб) трошкови на отпишувањето ситниот инвентар, амбалажата и автогумите;

вв) трошкови на огребот и горивата;

гг) трошкови на осветлението;

дд) трошкови на водата и мразот;

ггј) трошкови на перењето рубје;

ее) други трошкови.

аа) во трошковите на текуќите поправања на зградите и уредите влегуваат:

— текуќите поправања на зградите и уредите што се однесуваат на редовно односно секидневното одржување на зградите и уредите. Текуќото одржување на зградите и уредите се постигнува со помош на благовремено поправање на помалку важни делови на

зградите и уредите позволявајќи при тоа незнатна делничка замена на поделни дограени и оштетени делови со нови делови.

бб) Во трошковите на опишувањето ситниот инвентар, амбалажата и автогумите влегуваат:

описувањата (трошењата) на ситниот инвентар, амбалажата и автогумите во употреба. Овие трошкови се стипшуваат во процентот што се пресметува врз основа на определенот срок на траењето на поделни предмети на ситниот инвентар и амбалажа и врз основа на срокот на траењето на авто-гумите во употреба. Сроковите на траењето на овие предмети ќе ги распределува вишото стопанско здружество по предлог од угостителското претпријатие. Кај опишување на ситен инвентар, амбалажа и автогуми се утврдува месечен процент.

вв) Во трошковите на огребот и горивото влегуваат:

како огрев огревниот материјал (електрика, гас, дрво, јаглен, струготини и сл.) што служат за да се загрејат угостителските дукјани, а како гориво огревниот материјал што служи за преработка на намирици за угостителските услуги.

гг) во трошковите на осветлението влегуваат: платените износи на име осветление на угостителските дукјани (електрика, гас и сл.).

дд) во трошковите на водата и мразот влегуваат: платените износи за водата и мразот на угостителските дукјани;

гјг) во трошковите на перењето рубјето влегуваат:

трошковите за перење рубје (перење на постелно рубје, асталско рубје, завеси и др.) на угостителските дукјани.

ее) во другите трошкови влегуваат:
другите трошкови на угостителските дукјани што по својста природа се делаат на три групи трошкови:
ааа) лични;
ббб) материјални; и
ввв) други трошкови.

ааа) Во личните трошкови влегуваат:
— платите, хонорарите и додатоците со трошкови во првата и втората разлика во полната цена на чинењето, односно првата и втората разлика во платите на музичарите;

— платите и хонорарите со трошковите на првата и втората разлика во полната цена на чинењето, односно првата и втората разлика во платите за пишете јеловници;

— платите со трошковите на првата и втората разлика во полната цена на чинењето, односно првата и втората разлика во платите на редовното (сезонско) запирање што настанува кај сезонските угостителски дукјани што за време кога не работат, своите трошкови на платите ги резервираат. Овие плати равномерно се оптеретуваат во месеците кога угостителските дукјани работаат;

— платите и хонорарите со трошковите на првата и втората разлика во полната цена на чинењето, односно на првата и втората разлика во платите за одржување паркови и игралишта и сл.

ббб) Во материјалните трошкови влегуваат:
— материјалните трошкови за одржување и чистење простории;

— материјалните трошкови на угостителските дукјани, материјал канцелариски, технички и за цртање (хартија материјал за пишетење и цртање, книги, обрасци и сл.);

— материјалните трошкови за редовната внатрешна декорација на дукјаните, како и за декорацијата на угостителските дукјани за прослава на народните и државните празници и сл.;

— другите материјални трошкови што се јавуваат во угостителските дукјани, како: трошкови за салвети од хартија, чачкалицы, тоалет — хартија и сл.

ввв) Во другите трошкови влегуваат:

— трошковите на редовното (сезонското) запирање што настануваат кај сезонските угостителски дукјани за времето кога не работаат;

— трошковите околу одржувањето музиката во угостителските дукјани (накнада за инструменти, такса за авторско право и др.);

— трошковите за презентација;

— трошковите за осигурувањето на работните простории;

— трошковите за весници и списанија;

— трошковите за одржување паркови и игралишта и сл.;

в) допринос на вишото стопанско здружество;
Доприносот на вишото стопанско здружество се определува во процент од „трошковите на угостителската услуга“. Процентот на доприносот го определува по предлог од вишото стопанско здружество претседателот на надлежниот комитет за туризам и угостителство за претпријатијата од сојузно и републичко значење, а за претпријатијата од локално значење повереникот од околинскиот народен одбор што е надлежен за работите на туризмот и угостителството. Овој процент се определува на почеток на годината, а се движи спрема потребите што се предвидени со претсметката на расходите и приходите. Вака определен процент на допринос на вишото стопанско здружество претставува нормиран елемент во режијата чии е и составен дел, а се пресметува на ист начин како и режијата.

Вишото стопанско здружество ќе го употреби доприносот само за потребите што се предвидени со својата претсметка на расходите и приходите, а престостанатиот дел ќе го положи во буџетот на органот на кој што по своето значење му припаѓа.

Државните угостителски претпријатија што немаат одделен орган како више стопанско здружество, туку се навоѓаат под раководство на државниот орган за туризам и угостителство кое што се издржува од буџетот, нема да го пресметува во продајната цена на угостителската услуга доприносот на вишото стопанско здружество

г) допринос за кадрови:
Доприносот за кадрови се определува во процент на „трошковите на угостителската услуга“. Процентот на доприносот за кадрови го определува вишото стопанско здружество во согласност со надлежниот комитет за туризам и угостителство за претпријатијата од сојузно и републичко значење, а за претпријатијата од локално значење во согласност со поверенството што е надлежно за работите на туризмот и угостителството. Вака определен процент на доприносот за кадрови претставува нормиран елемент во режијата чии што составен дел е, а се пресметува на ист начин како и режијата.

Средствата за допринос за кадрови во угостителството служат за стручно издигање на кадровите. На терет на овој допринос се исплатуваат:

аа) трошковите на платите и на учениците;
бб) трошковите на домовите за учениците;
вв) трошковите за да се набави школски прибор за учениците;

гг) трошковите на стручните курсеви или семинари;

дд) трошковите да се набават книги, часописи и списанија за стручните библиотеки;

гјг) трошковите на предвојничката обука.

аа) трошковите на платите на учениците;

Што се однесува до платите на учениците во угостителството треба да се има во предвид дека учениците на првата и втората година на своето школување или не постигнуваат никаков учинок или пак постигнатиот учинок е помал од оној што во своето редовно работно време го изгуби квалификуваниот работник додека ги поучава таквите ученици. Спрема тоа, учинокот на учениците од првата и втората година на нивното школување не се пресметува на терет на „трошковите на угостителската услуга“, туку на терет на трошковите што се исплатуваат од допри-

носот за кадрови. Меѓутоа, учениците од третата година постигнуваат, по правило, работен учинок поголем од учинокот што во своето работно време го губи квалификуваниот работник додека ги поучава таквите ученици. Поради тоа тој дел на работниот учинок треба да се пресмета на терет на „трошковите на угостителските услуги“, а остатокот (непродуктивниот дел од платата на ученикот) треба да се пресмета на терет на трошковите што се исплатуваат од доприносот за кадрови.

Вишото стопанско здружество за претпријатијата под свое раководство ќе определи кој дел од платата на ученикот на третата година ќе се пресмета на терет на „трошковите на угостителската услуга“, а кој дел на терет на доприносот за кадрови. Ако надлежното вишо стопанско здружество не донесе вакво решение благовремено а најдоцна до почетокот на составането на финансискиот план, тогаш претпријатието целокупниот износ на платите на учениците од третата година ќе ја пресмета на терет на „трошковите на угостителската услуга“.

бб) трошкови на домовите за учениците;

Сpreма наредбата за домовите за учениците во стопанството („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 110/47), учениците за своја издршка во таков дом плаќаат до 80% од својата плата. Остатокот на трошковите за издршка на домот паѓа на претпријатието и овој се исплатува на терет на доприносот за кадрови. Ако во еден дом се навоѓаат учениците од повеќе претпријатија, — расходите ги покриваат претпријатијата сразмерно на бројот на учениците што се навоѓаат во домот.

вв) трошкови за да се набави школски прибор за учениците;

Набавувањето на потребен технички материјал, разни учебници, книги и др. потребни за школување на учениците паѓа на терет на доприносот за кадрови.

гг) трошковите на стручните курсеви или семинари;

Расходите на стручните курсеви или семинари што се исплатуваат на терет на доприносот за кадрови, сочинуваат: платите и редовните додатоци на тие што го посетуваат курсот односно семинарот кои за време на одржувањето курсот односно семинарот, а повеќе од месец дена, не можат да ја свршат својата редовна должност; трошковите на одржувањето курсот односно семинарот (хonorари на преподавателите, плати на персоналот запослен на курсот односно семинарот, потребен технички материјал за учениците, и разни учебници, кирии, огрев, осветление и сите други трошкови неопходни за правилно одржување на курсот односно семинарот); платните трошкови за посетителите што се уплатуваат на курс односно семинар вон од местото на претпријатието.

дд) трошкови да се набават книги и списанија за стручните библиотеки.

Набавката на стручна литература, книги, списанија и сл., потребни за да се издигнат стручно работниците и службениците на претпријатието паѓа на терет на доприносот за кадрови.

ггг) Трошкови на предвојничката обука.

Трошковите на предвојничката обука како: honorари на преподавателите на предвојничката обука, за да се набави стручна литература и помошен материјал и други трошкови за предвојничката обука паѓаат на терет на доприносот за кадрови.

Угостителското претпријатије изработува во својот финансиски план предметка на расходите и приходите за стручно готвење на кадровите, како и допринос на учениците врз основа на планот за стручно готвење на кадровите што му го одобрило надлежното вишо стопанско здружество.

Средствата на доприносот за кадрови можат да се употребат само во цел на готвење кадровите на односното претпријатије.

Вишокот на остварените приходи од доприносот за кадрови над расходите се покриваат од тој допринос, претпријатието е должно месечно да ги уплатува во буџетот на органот кому што по своето значење му припаѓа. Истото така претпријатието е должно по

истекот на годината во овој буџет да го уплати и непотрошениот дел од остварениот допринос за кадрови.

Угостителското претпријатије осем средствата на доприносот за кадрови може да употреби и еден дел од средствата на фондот на раководството, и тоа било за да се купат книги и стручни списанија за стручната библиотека, било за покривање планираните расходи за организирање и одржување на курсеви или семинарите што се одржуваат во местото на седиштето на претпријатието, а чистото траење не преминува 10 дена.

5. Редовна добивка

8) Редовната добивка се пресметува со применување на определена стопа врз „трошковите на угостителската услуга“ (сбир на елементите под 1 и 2 од чл. 2 на уредбата).

6. Данок на промет на услуги

9) Данокот на промет на услуги се пресметува со применување на определена стопа врз „цената на угостителската услуга“ (од колоната под назив калкулација со планските цени на материјалот“). Стопите на данокот на промет на услуга прописани се со тарифниот број 10 од делот „Б“ на тарифата на данокот на промет на производј.

Сpreма тоа, даночната основница ја сочинува „цената на угостителската услуга“ во која што се навоѓа и самиот елемент „данок на промет на услуги“.

Формулата за да се пресмета данокот на промет на услуги е следна:

$$П = \frac{(ПЦЧ + д) \times п}{100 - п}$$

кај што значи:

П — износ на данокот на промет на услуги;

ПЦЧ — полна цена на чинењето на угостителската услуга;

д — редовна добивка

п — стопа на данокот на промет на услугата по тарифата.

7. Пазаришна добивка

10) Планираната пазаришна добивка за единица од вид на угостителска услуга го претставува износот што за дотичниот вид на угостителската услуга е планиран во смисла на чл. 12 од уредбата како разлика помеѓу определената продавна цена и планската цена на угостителската услуга.

Кај оние угостителски услуги кај кои во смисла на чл. 12 од уредбата е планирана пазаришна добивка, остварената пазаришна добивка и е равна на планираната ако се фактичките трошкови на материјалот (елементот под еден од чл. 2 на уредбата) во пресметковната калкулација за дотичниот вид на угостителската услуга равни на трошковите на материјалот што се планирани во планската калкулација. Ако се фактичките трошкови на материјалот во пресметковната калкулација повисоки односно пониски од планираните, остварената пазаришна добивка за соодветната разлика ќе биде помала односно поголема од планираната.

Кај оние угостителски услуги кај кои е исклучено планирањето на пазаришната добивка во смисла на чл. 12 од уредбата, разликата помеѓу планираните и фактичките трошкови на материјалот ја претставува остварената пазаришна добивка, односно непредвидената загуба на претпријатието (дукјанот).

III. КАЛКУЛАЦИЈА НА УГОСТИТЕЛСКИТЕ УСЛУГИ

11) Засметувањето трошковите на единица од вид на угостителска услуга, распоредени по елементите на структурата на цената со цел да се пронајдат цените на чинењето и пројавните цени на угостителската услуга се вика калкулација.

Државните угостителски претпријатија односно дукјаните составаат планска и пресметковна калкулација.

Планската калкулација се состава пред или на почетокот на работниот процес.

Пресметковната калкулација се состава на крај на пресметковниот период (на крај на месец, тромесечје, година).

Планската и пресметковната калкулација може да биде:

а) поединечна — за единица на вид угостителска услуга, како што се на пример: едно ноќевање, поединечен оброк на јадење, чаша пијалок итн;

б) собирна — за поделни групи видови на угостителски услуги, односно за поделни работи одделенија (кујна, кафанска кујна, точилница) или за поделни угостителски дукјани односно претпријатија.

Поделната калкулација за единица на вид угостителска услуга се состава за да се определи продавната цена на таа услуга.

Собирната калкулација се состава за да се утврдат податоците за определување на режиската стопа, за да се изработи предлог на работните и финансиските планови, односно за да се состави пресметка.

12) При составувањето на одделната односно собирната планска калкулација се земат во оглед количините и видот на потребниот материјал, спрема прописаните нормативи. Доколку нормативите на материјалот не се прописани, претпријатието ќе ги утврди и земе во оглед сопствените нормативи на материјалот врз основа на искуство.

Претходна планска калкулација

13) За да се определи правилно продавната цена на угостителските услуги, сите угостителски дукјани на државните угостителски претпријатија ќе изработуваат за единица на секој вид угостителска услуга поделна претходна планска калкулација.

Поделната планска калкулација за единица на секој вид угостителска услуга се состои од две колони:

а) од колоната под назив „калкулација со постојани цени на материјалот“; и

б) од колоната под назив „калкулација со планските цени на материјалот“.

14) Во колоната под назив „калкулација со постојани цени на материјалот“ укажуваат видови и количини на материјал се внесуваат по цените што имаат својство на постојаност и што обезбедуваат упоредбата помеѓу различни дукјани на државните угостителски претпријатија, без оглед кај се навозтаат тие и без оглед за кој период се врши таа упоредба.

Под постојани цени на материјалот се подразбираат оние цени на материјалот што му е потребен на угостителството, кои со цел единствено да се искажат и упоредат ќе ги пропише Претседателот на Комитетот за туризам и угостителство на Владата на ФНРЈ.

15) Во колоната под назив „калкулација со планските цени на материјалот“ укажуваат видови количини на материјал се внесуваат по цените што немаат својство на постојаност, туку, напротив, тие треба да ги одразат оние цени на материјалот што му е потребен на угостителството, по кои претпријатието фактички го набавило (доколку го има на запаси) или по кои предвидува да ќе биде во можност да го набави во периодот за кој се состава претходната планска калкулација.

16) Платите на техничкиот персонал се добиваат со определување на потребен број работни часови односно број на технички персонал за подготвување, преработка и послужување, а спрема прописаните оквирни нормативи на работната сила. Доколку нормативите на работната сила не се прописани, претпријатието ќе ги утврди и ќе ги земе во оглед сопствените нормативи на работната сила врз основа на искуство. Паричниот износ на платите на техничкиот персонал се пресметува врз основа на прописите за платите на работниците и учениците во угостителството, така добивениот износ се внесува во колоната со назив „калкулација со постојани цени на материјалот“ и во колоната со назив „калкулација со планските цени на материјалот“.

17) Елементите на „амортизацијата“, „режијата“, и „редовната добивка“ се внесуваат во колоната со назив „калкулација со постојаните цени на материјалот“ и во колоната со назив „калкулација со планските цени на материјалот“ во еднакви износи. Износите за тие елементи се пресметуваат со именување на определени стопи, кои што се од страна на надлежните органи прописани за поделни видови и категории на угостителски дукјани на државните угостителски претпријатија, врз „трошковите на угостителска услуга“ од колоната со назив „калкулација со постојани цени на материјалот“. „Трошковите на угостителската услуга“, кај угостителските дукјани за сместување го содржат само елементот „плати на техничкиот персонал“, а кај угостителските дукјани за исхрана „трошкови на материјалот“ и „плати на техничкиот персонал“.

18) Елементите на „данокот на промет на услуги“ и „пазарината добивка“ не се внесуваат во колоната со назив „калкулација со постојани цени на материјалот“, туку само во колоната со назив „калкулација со планските цени на материјалот“ на претходната планска калкулација. Износот за данокот на промет на услуги се пресметува во смисла на точ. 9 од ова напатствие, а износот за пазарината добивка се добива во смисла на точ. 10 и 19 од ова напатствие.

19) Државните угостителски претпријатија односно надлежните органи ја определуваат продавната цена на угостителската услуга на тој начин, што на планската цена на угостителската услуга што е за тој вид угостителската услуга утврдена во претходната планска калкулација ќе и ја додадат планираната пазарината добивка, водејќи при тоа сметка продавните цени на угостителските услуги да му одговараат на пазариштето.

Пример на поединечна претходна планска калкулација за поединечен оброк на некое јадење

Red. No.	Елементи на структурата на продавната цена на угостителските услуги		Калкулација со постојаните цени на материјалот	Калкулација со планските цени на материјалот
	1	2		
	I. Трошкови на материјалот		11,74	19,06
	2. Плати на техничкиот персонал		4,70	4,70
	I. Трошкови на угост. услуга (1+2)		16,44	23,76
	3. Амортизација (4%)		0,66	0,66
	II. Цена на чин. на уг. услу. (I+3)		17,10	24,42
	4. Режија (20%)		3,29	3,29
	III. ПЦЧ на уг. услуга (II+4)		20,39	27,71
	5. Редовна добивка (10%)		1,64	1,64
	6. Данок на промет на услуги (10%)		—	3,26
	IV. Цена на угост. услуга (III+6)		—	32,61
	7. Пазарината добивка		—	7,39
	V. Прод. цена на уг. услуга (IV+7)		—	40.—

Пресметковна калкулација

20) Најдоцна до 10-иот во месецот секое државно угостителско претпријатие ќе направи собирна пресметковна калкулација за поедини групи видови угостителски услуги односно за поедини работни одделенија (кујни, кафански кујни, точилници) или за поедини угостителски дукјани, а одделно собирна пресметковна калкулација за вкупниот обем на извршените угостителски услуги на дотичното претпријатие во минатиот период.

21) Пресметковната калкулација се изработува на ист начин како и планската. Разлика е само во тоа што кај пресметковната калкулација се додаваат уште две колони така да пресметковната калкулација се состои од четири колони, и тоа:

а) колоната со назив „калкулација со постојани цени на материјалот“;

б) колоната со назив „калкулација со планските цени на материјалот“;

в) колоната со назив „калкулација со фактични цени на материјалот“; и

г) колоната со назив „разлики“.

22) Во колоната со назив „калкулација со постојани цени на материјалот“ претпријатието потрошените видови и количини материјал по нормативите во минатиот период ќе ги пресметува по постојаните цени што се определени во смисла на ст. 2 точ. 14 од ова напатствие. Потрошените видови и количини материјал претпријатието ќе ги установи врз основа на прописаните односно сопствено утврдените нормативи на материјалот по единица на вид на угостителската услуга, а спрема извршениот обем на угостителските услуги во минатиот период. Потоа спрема прописаните односно сопствено утврдените нормативи на работната сила по единица на вид угостителска услуга, а за вкупно извршениот обем на угостителските услуги во минатиот период се пресметуваат платите на техничкиот персонал. Износите на другите елементи („амортизација“, „режијата“ и „редовната добивка“) се пресметуваат со применување на определени стопи на така добивените „трошкови на угостителската услуга“.

23) Во колоната со назив „калкулација со планските цени на материјалот“ претпријатијата потрошените видови количини материјал по нормативите во минатиот период ќе ги пресметуваат по планските цени во смисла на објаснението кај составането на поединечни претходни плански калкулации (точ. 15 од ова напатствие). Износите на другите елементи „плата на техничкиот персонал“, „амортизација“, „режија“ и „редовна добивка“ се внесуваат не променети од колоната со назив „калкулација со постојани цени на материјалот“. Данокот на промет на услуги се добива со применување на определена стопа врз „цената на угостителската услуга од оваа колони“. Пазаршната добивка кај оние угостителски услуги и кај оние угостителски дукјани кај кои што со одделни прописи не е исклучено нејзиното пла-

нирање, ќе се внесува во износот што се добива кога планираниот износ на пазаршната добивка по единица на вид угостителска услуга се помножи со бројот на фактично извршените угостителски услуги.

24) Во колоната со назив „калкулација со фактичните цени на материјалот“ претпријатијата фактично потрошените видови и количини материјал во минатиот период ќе ги пресметуваат по фактичните цени т. е., по цените по кои го плаќале дотичниот материјал во текот на минатиот период, а врз основа на књиговодствените податоци. Платите на техничкиот персонал се внесуваат во износот во кој што се исплатени фактичките плати за минатиот период. Амортизацијата се внесува во непроменет износ од колоната со назив „калкулација со постојани цени на материјалот“. Режијата се внесува во износот во кој што биле фактичните трошкови на режијата за минатиот период. Редовната добивка се внесува во непроменет износ од колоната со назив „калкулација со постојани цени на материјалот“. Данокот на промет на услуги се внесува во непроменет износ од колоната со назив „калкулација со планските цени на материјалот“. Разликата помеѓу „продавна цена на угостителската услуга“ и „цената на угостителската услуга“ во колоната со назив „калкулација со фактичните цени на материјалот“ претставува остварена пазаршна добивка и вонредна добивка, односно непредвидена загуба на претпријатието (дукјанот) во минатиот период.

25) Во колоната со назив „разлика претпријатијата ќе ја внесуваат разликата помеѓу колоната со назив „калкулација со планските цени на материјалот“, и колоната со назив „калкулација со фактичните цени на материјалот, кај оние елементи на структурата на цената кај кои што можат да постојат оние разлики, т. е., „трошкови на материјалот“ (елементот 1) „плата на техничкиот персонал“ (елементот 2), „режијата“ (елементот 4) и „пазаршната добивка“ (елементот 7 на структурата на цената).

Пример на пресметковната калкулација на работното одделение:

Ред. бр.	Елементи на структурата на продавната цена на угостителските услуги	Калкулација со постојаните цени на материјалот	Калкулација со планските цени на материјалот	Калкулација со фактичните цени на материјалот	Разликите
1	2	3	4	5	6
1.	Трошкови на материјалот	69.450	115.830	114.855	+ 975
2.	Плати на техничкиот персонал	25.500	25.500	27.000	- 1500
3.	I. Трошкови на угостителската услуга (I+2)	94.950	141.330	141.855	
	Амортизација (4%)	3.798	3.798	3.798	—
4.	II. Цена на чинењето на уг. услуга (I+3)	98.748	145.128	145.653	
	Режија (20%)	18.990	18.990	17.030	+ 1960
5.	III. ПЦЧ на уг. услуга (II+4)	117.738	164.118	162.683	
6.	Редовна добивка (10%)	9.495	9.495	9.495	—
	Данок на промет на услуги (10%)	—	19.290	19.290	—
7.	IV. Цена на угост. услуга (III+5+6)	—	192.903	191.468	
	Пазаршна добивка	—	87.097	88.532	+ 1435
	V. Продавна цена на угост. услуга (IV+7)	—	280.000	280.000	

26) Ако се фактичните трошкови на материјалот (елементот под 1 во колоната со назив „калкулација со фактичните цени на материјалот“) равни со планските трошкови на материјал (елементот под 1) во колоната со назив „калкулација со планските цени на материјалот“, остварената пазаршна добивка е равна на планираната, и тоа ако се во прашање угостителски услуги кај кое што во смисла на чл. 12 од уредбата е планирана пазаршна добивка. Меѓутоа ако се фактичните трошкови на материјалот во пресметковната калкулација за такви угостителски услуги повисоки односно пониски од планските, остварената пазаршна добивка за соодветна разлика ќе биде помала односно поголема од планираната.

Кај оние угостителски услуги кај кои што во смисла на чл. 12 од уредбата не е планирана пазаршна добивка, разликата помеѓу фактичните и план-

ските трошкови на материјалот претставува остварена пазаршна добивка, односно непредвидена загуба на претпријатието (дукјанот).

27) Разликата кај платите на техничкиот персонал (елементот под 2) и режијата (елементот под 4) помеѓу колоната со назив „калкулација со фактичните цени на материјалот“ и колоната со назив „калкулација со планските цени на материјалот“, претставува вонредна добивка, односно непредвидена загуба на претпријатието (дукјанот).

28) Разликата кај пазаршната добивка (елементот под 7) помеѓу колоната со назив „калкулација со фактичните цени на материјалот“ и колоната со назив „калкулација со планските цени на материјалот“ ја содржи остварената вонредна добивка и остварената пазаршна добивка преку планираната, односно непредвидена загуба на претпријатието (дукјанот).

29) Како продавна цена на угостителската услуга во собирната пресметковна калкулација, предпријатијата и во колоната со назив „калкулација со планските цени на материјалот“ и во колоната под назив „калкулација со фактичните цени на материјалот“ ќе ја искажат определената продавна цена на угостителската услуга, без оглед да ли претпријатието угостителските услуги во целост или делимично ги наплатило по тие цени, или заради одобрени повластници ги наплатило по намалени цени.

30) Со цел да се искажат индексните разлики во цените на поодделни видови материјал, државните угостителски претпријатија за секоја ставка на укалкулираниот материјал ќе искажат кај пресметковните калкулации одделен преглед на потрошниот материјал по постојаните, планските и фактичните цени и разликата помеѓу постојаните и фактичните цени на потрошениот материјал. Таа разлика ќе се искаже како по единица на мерката, така и за вкупната количина на потрошениот материјал.

Прегледи на индексни разлики во цените на поодделни видови материјал задолжително ќе води секое државно угостителско претпријатие и при поднесувањето на пресметковната калкулација на крај на пресметковниот период ќе го доставува до вишето стопанско здружество.

Претседателот на Комитетот за туризам и угостителство на Владата на ФНРЈ може да определи поодделни државни угостителски претпријатија без оглед на своето значење, односно вишите стопански здружества да ги испраќаат прегледите на индексните разлики за тромесечието до Комитетот за туризам и угостителство на Владата на ФНРЈ.

IV. ДОБИВКА

31. Добивката што ја остваруваат државните угостителските претпријатија може да биде:

- а) редовна добивка;
- б) вонредна добивка; и
- в) пазарна добивка.

32) Sprema ст. 1 чл. 9 од Уредбата за елементите на продавната цена на угостителските услуги, редовната добивка го претставува износот што се добива со применувањето определена стопа врз „трошковите на угостителската услуга“. Меѓутоа, непредвидената загуба што може да настане заради тоа, што при реализацијата на угостителските услуги му се оствариле помали примања за дадените угостителски услуги од износот што би се добил со применување на определени стопи за поодделни елементи на структурата на цената, се пресметува со редовната добивка. Од ова произлегува дека висината на редовната добивка може да се движи само во границите на стопата што е определена во смисла на ст. 2 чл. 9 од Уредбата, што значи дека не може да биде поголема, но за непредвидена загуба може да биде помала па дури и да ја нема.

33) Sprema чл. 11 од Уредбата за елементите на продавната цена на угостителските услуги, вонредната добивка е добивка што ја остваруваат угостителските претпријатија со намалување на трошковите на платите на техничкиот персонал и на трошковите на режијата по единица на вид на угостителска услуга односно со намалување трошковите на платите на техничкиот персонал и трошковите на режијата за вкупниот обем на угостителските услуги под планираните износи.

Во примерот кај пресметковната калкулација на работното одделение во точ. 25 од ова напатствие прикажана е непредвидената загуба кај платите на техничкиот персонал во износ од динари: 1.500.— (27.000—25.500.—), додека кај режијата е прикажана вонредната добивка во износ од динари: 1.960.— (18.990—17.030.—), што кај вкупниот резултат на работното одделение покажува дека вонредната добивка е постигната во износ од динари: 460.— (1.960—1.500.—).

Кај предниот случај потребно е да се испитаат причините на ваков резултат и ако евиденцијата и книговодството на претпријатијата не даваат потребни и убедливи податоци за остварувањето на вонредната добивка тогаш тој дел (што не е документиран и

докажан) нема да се признае како вонредна добивка, туку ќе се смета како пазарна добивка на претпријатието.

Sprema чл. 12 од Уредбата за елементите на продавната цена на угостителските услуги, пазарната добивка по единица на определен вид угостителска услуга го претставува износот што е планиран кај оние видови угостителски услуги во оние видови на основни угостителски дукјани кај кои тоа не е изземено спрема одделното решение на Претседателот на Комитетот за туризам и угостителство на Владата на ФНРЈ. Освен Планираната пазарна добивка по единица на определен вид на угостителска услуга може да постои и остварена пазарна добивка што настанала како разлика помеѓу фактичните и планските трошкови на материјалот во пресметковната калкулација.

V. ФОНДОВИ

Фонд на раководството и централниот фонд

35) Целта на фондот на раководството и на централниот фонд е во сушност признание на работниот колектив на угостителското претпријатие за неговите усилја околу подготвувањето и давањето за угостителски услуги и на работниците и службениците да им даде можност непосредно да учествуваат во користењето на добивката на претпријатието. Фондот на раководството и централниот фонд им дава на работниците и на службениците како и на раководителите уште посилен поттик, за да го подобрат и да го наголемат квалитетот на угостителските услуги истовремено снижувајќи ја полната цена на чинењето.

Средствата на фондот на раководството на претпријатието можат да се употребат во целите што се назначени во членот 19 од Уредбата за елементите на продавната цена на угостителските услуги и тоа првенствено за награди на ударниците, новаторите, и рационализаторите, како и на другите работници и службеници што ќе се истакнат особено на работата. Тој дел од средствата определен за одделни награди, не може да го премине повеќе од 50% износот на доприносот во фондот на раководството на претпријатието во годината за која што се врши наградувањето (чл. 2 од Уредбата за употребата на средствата на фондот на раководството — „Службен лист на ФНРЈ“, бр. 43/48). Остатокот од средствата на фондот на раководството може да се употреби само во целите назначени под б, в и г на чл. 19 од Уредбата за елементите на продавната цена на угостителските услуги, било во годината кога се остварени било во следната година.

Употребата на средствата од централниот фонд се врши на ист начин како и употребата на средствата од фондот на раководството а за целите за кои што е предвиден овој фонд во смисла на чл. 22 од Уредбата за елементите на продавната цена на угостителските услуги.

Фондот за културно-просветно работење

36) Намената на средствата од фондот за културно-просветно работење регулирана е со Уредбата за фондот за културно-просветното работење („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 42/50), спрема која ќе се раководат државните угостителски претпријатија.

Фонд на средствата за слободно располагање на претпријатијата односно на вишето стопанско здружество

37) Дел од добивката со која што претпријатието односно вишето стопанско здружество располага, може да се употреби за цели што не се предвидени со планот, и тоа:

- а) за помали потреби на рационализација и набавка на инвентар;
- б) за технички технолошки испитувања;
- в) за подобрување на сигурносните уреди и хигиенските услови на работењето.

Вишето стопанско здружество средствата со кои што слободно располага може да ги употреби само за да се изводат овие мерки во претпријатијата под своето раководство

Средствата за слободно располагање на претпријатијата имаат карактер на фонд.

Ако средствата на овој фонд не се потрошат во годината во која што се остварени, тие и натаму остануваат кај претпријатието и можат да се трошат во следните години во целите што се определени со ст. 2 од оваа точка. Меѓутоа, средствата за слободно располагање на вишото стопанско здружество немаат карактер на фонд, туку непотрошениот дел од овие средства по истекот на годината во која што се остварени, се уплатува во буџетот на органот во чија што надлежност вишото стопанско здружество се навогја.

VI. ПРЕОДНИ ОДРЕДБИ

38) Продавните цени на угостителските услуги што се состоат во давањето на некои артикли во непроменета состојба, кои што не се преработуваат во угостителскиот дукјан, како: пијалоци, овоштие, набавен хлеб послужен со јадењето и сл. можат да се формираат со додавање на определени маржи потребни за да се обезбедат фактичните трошкови и акумулацијата при продавањето на овие услуги. Определените маржи и се додаваат на набавната цена на споменатиот материјал.

Претседателот на Комитетот за туризам и угостителство на Владата на ФНРЈ за претпријатијата во сојузна надлежност, а претседателите на комитетите за туризам и угостителство на владите на народните републики за претпријатијата во републичка и локална надлежност ќе го пропишат начинот за определувањето и применувањето на маржите, како и кои угостителски претпријатија и кои вилови угостителски услуги ќе ги обезбедуваат своите трошкови и акумулации од маржите.

39) Ова напатствие влегува во сила со денот на објавувањето во „Службениот лист на Федеративна Народна Република Југославија“, а ќе се применува од 1 јуни 1950 година, на кој ден престануваат да важат сите порану издадени прописи што се во спротивност со ова напатствие. Државните угостителски претпријатија ќе извршат пресметка за минатиот период во срок од 30 дена по влегувањето во сила на ова напатствие.

Бр. 4750

18 август 1950 година

Белград

Министер на Владата на ФНРЈ

Претседател

на Комитетот за туризам и угостителство,

Станоје Симиќ, с. р.

Го застапува

Министерот на финансите на ФНРЈ

Министерот на надворешната трговија на ФНРЈ,

инж. Милентије Поповиќ, с. р.

565.

Врз основа на точ. 11 од Наредбата за мерките да се обезбеди прехраната на населението и да се запази сточниот фонд („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 56/50), издаваме

НАРЕДБА

ЗА ЗАБРАНУВАЊЕ ИЗВОЗОТ НА ХРАНАТА ЗА ДОБИТОК

1. — Какв се расположивите количини на храната за добиток, што се утврдени врз основа на точ. 9 под а) од Наредбата за мерките да се обезбеди прехраната на населението и да се запази сточниот фонд („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 56/50) неопходни за прехраната и запазувањето на основниот фонд на добитокот, тоа извозот на храната за добиток во економската 1950/51 година се забранува.

2. — Оваа наредба влегува во сила веднаш.

Бр. 8857

28 октомври 1950 година

Белград

Министер на Владата на ФНРЈ

Претседател на Советот за промет со стока,

Осман Карабеговиќ, с. р.

Министер на Владата на ФНРЈ

Претседател на Советот за земјоделие и шумарство

инж. Мијалко Тодоровиќ, с. р.

566.

Врз основа на чл. 3 од Уредбата за трговија по сврзани цени („Службен лист на ФНРЈ“ бр. 27/50) и точ. 9 и 11 на Наредбата за мерките да се обезбеди прехраната на населението и да се запази сточниот фонд („Службен лист на ФНРЈ“ бр. 56/50) донесуваме

РЕШЕНИЕ

ЗА КУПУВАЊЕ И ПРОДАЖБА ПЧЕНКОЈНА ЗА ПРЕХРАНА НА ДОБИТОКОТ

1. За да се обезбеди прехраната на добитокот ќе се врши задолжителен откуп на пченкојна од производителите по државните откупни (сврзани) цени.

2. Државните откупни (сврзани) цени ги определуваат министрите на државните набавки на народните републики во согласност со Претседателот на Советот за промет со стока на Владата на ФНРЈ.

Цените на пченкојната ќе се определат по килограм. Овие цени можат да бидат по реони различно определени, што зависи од квалитетот и приносот.

3. Пченкојната ќе се продава во трговијата по сврзаните цени и во слободна продажба.

Продавните цени во трговијата по сврзани цени ќе се формираат врз базата на определената државна откупна (сврзана) цена, наголемена за трошковите на формира во смисла на ставот 2 точ. 3 на ова решение. Прометот, а цената во слободната продажба ќе се (сврзана) цена наголемена со утврдениот фактор и трошковите на прометот.

4. Кога се врши купопродажба на пченкојна непосредно помеѓу производителот и купувачот од територијата на ист месен народен одбор, ова купопродажба ќе се изврши врз базата на определените цени во слободната продажба што се формира во смисла на ставот 2 точ. 3 на ова решение. Купопродавањето на пченкојната во вакви случаи ќе се врши врз основа на налогот на продавачот што му е издаден од поверенството на државните набавки и поверенството за земјоделие на околскиот народен одбор, а по предлог на месниот народен одбор.

5. Поблиски напатствија за начинот како се формираат продавните цени ќе се пропишат одделно.

6. Ова решение влегува во сила веднаш.

Бр. 8840

27 октомври 1950 година

Белград

Министер на Владата на ФНРЈ

Претседател на Советот за промет со стока,

Осман Карабеговиќ, с. р.

Министер на Владата на ФНРЈ

Претседател на Советот за земјоделие и шумарство,

инж. Мијалко Тодоровиќ, с. р.

567.

Врз основа на точ. 11 од Наредбата за мерките за обезбедување прехраната на населението и за запазување на сточниот фонд („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 56/50) и чл. 4 од Уредбата за трговијата по сврзани цени („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 27/50) донесуваме

РЕШЕНИЕ

ЗА ПРОДАЖБА НА ШЕКЕР НА ПРОИЗВОДИТЕЛИТЕ НА МЕД — ЗА ПРЕХРАНА НА ПЧЕЛИТЕ ПРЕКУ ЗИМАТА 1950/51 ГОДИНА

1. На сите производители на мед (индивидуалните производители, пчеларските и другите задруги што произведат мед, државните земјоделски добра) им се обезбедува, под условите што се прописани во ова решение, купување по пописки единствени цени потребни количини шеќер за прехрана на пчелите преку зимата 1950/51 година.

2. За шеќерот што е купен по прописите од ова решение производителите на мед должни се од приносот на медот во 1951 година да и продадат на државата по државни сврзани цени по 2 кг мед за секој 1 килограм купен шеќер.

За продавање мед на државата производителите се должни да склучат договор со овластеното откупно претпријатие.

3. Поблиски напатствија за тоа како ќе се оценуваат изработите на производителите на мед, за начинот на продавање на шеќерот, за правдањето на продадениот шеќер и склучувањето на договорите од точ. 2 на ова решение ќе пропише министерот на државните набавки на народната република во согласност со министерот на земјоделството на народната република.

4. Ова решение влегува во сила веднаш.

Бр. 8788

26 октомври 1950 година

Белград

Министер на Владата на ФНРЈ
Претседател на Советот за промет со стоки,

Осман Карабеговиќ, с. р.

Министер на Владата на ФНРЈ

Претседател на Советот за земјоделство
и шумарство.

инж. Мијако Топоровиќ, с. р.

568.

Врз основа на чл. 16 ст. 2 од Уредбата за елементите на продавната цена на угостителските услуги во угостителските дукјани на државните угостителски претпријатија кои во продавната цена на угостителските услуги ја засметуваат добивката и данокот („Службен лист на ФНРЈ”, бр. 39/50), по предлог на Претседателот на Комитетот за туризам и угостителство на Владата на ФНРЈ, а по претходно набавено мислење од Централниот одбор на Сојузот на синдикатите на Југославија, донесувам

РЕШЕНИЕ

ЗА ОПИТНОТ СМЕТКОВЕН ФАКТОР КАЈ ДРЖАВНИТЕ УГОСТИТЕЛСКИ ПРЕТПРИЈАТИЈА

1) Опитниот сметковен фактор врз основа на кој што ќе се пресметува процентот на доприносот за фондот на раководството од редовната добивка, се определува на: 2 (два).

2) Ова решение влегува во сила со денот на објавувањето во „Службениот лист на Федеративна Народна Република Југославија”, а ќе се применува од 1 јуни 1950 година.

Бр. 22917

22 август 1950 година

Белград

Го застапува Министерот на финансите на ФНРЈ,

Министерот на надворешната трговија на ФНРЈ,

инж. Милентије Поповиќ, с. р.

Министер на Владата на ФНРЈ

Претседател на Комитетот за туризам и угостителство,

Станоје Симиќ, с. р.

569.

Врз основа на чл. 4 ст. 2 од Уредбата за елементите на продавната цена на угостителските услуги во угостителските дукјани во државните угостителски претпријатија кои во продавната цена на угостителските услуги ја засметуваат добивката и данокот („Службен лист на ФНРЈ”, бр. 39/50), по предлог од Претседателот на Комитетот за туризам и угостителство на Владата на ФНРЈ, донесувам

РЕШЕНИЕ

ЗА ВИСИНАТА НА АМОРТИЗАЦИОНИТЕ СТОПИ И ЗА ВИСИНАТА НА ДЕЛОТ ОД АМОРТИЗАЦИЈАТА ШТО СЛУЖИ ЗА ДА СЕ ОБНОВАТ ОСНОВНИТЕ СРЕДСТВА И ДЕЛОТ ШТО СЛУЖИ ЗА ГОЛЕМИ ПОПРАВАЊА НА ОСНОВНИТЕ СРЕДСТВА КАЈ УГОСТИТЕЛСКИТЕ ДУКЈАНИ НА ДРЖАВНИТЕ УГОСТИТЕЛСКИ ПРЕТПРИЈАТИЈА

1) Висината на амортизационата стопа кај угостителските дукјани на државните угостителски претпријатија се определува:

а) кај угостителските дукјани за сместување (хотели и нокевалишта):

„А” категорија 50% (педесет од сто)

„Б” категорија 40% (четирисет од сто)

„Ц” категорија 30% (триесет од сто)

„Д” категорија 20% (дваесет од сто)

б) кај угостителските претпријатија за прехрана (ресторанти, кафани, барови, гостилници, крчми, авцилници, бифеи, слаткарници, бозацилници, здрављаици) од:

„А” категорија 5% (пет од сто)

„Б” категорија 4% (четири од сто)

„Ц” категорија 3% (три од сто)

„Д” категорија 2% (два од сто)

2) Остварените износи од амортизацијата кај угостителските дукјани, државните угостителски претпријатија ги делат, и тоа:

50% (педесет од сто) за да се обноват основните средства, и

50% (педесет од сто) за големи поправања на основните средства.

3) Ова решение влегува во сила со денот на објавувањето во „Службениот лист на Федеративна Народна Република Југославија”, а ќе се применува од 1 јуни 1950 година. Државните угостителски претпријатија ќе извршат пресметка за минатиот период во срок од 30 дена по влегувањето во сила на ова решение.

Бр. 22918

22 август 1950 година

Белград

Го застапува Министерот на финансите на ФНРЈ,

Министерот на надворешната трговија на ФНРЈ,

инж. Милентије Поповиќ, с. р.

Министер на Владата на ФНРЈ

Претседател на Комитетот за туризам

и угостителство,

Станоје Симиќ, с. р.

570.

Врз основа на ст. 2 чл. 12 од Уредбата за елементите на продавната цена на угостителските услуги во угостителските дукјани на државните угостителски претпријатија, кои што во продавната цена на угостителските услуги ја засметуваат добивката и данокот („Службен лист на ФНРЈ” бр. 39/50) донесувам

РЕШЕНИЕ

ЗА ВИДОВИТЕ НА УГОСТИТЕЛСКИТЕ УСЛУГИ И ЗА ВИДОВИТЕ НА ОСНОВНИТЕ УГОСТИТЕЛСКИ ДУКЈАНИ КАЈ КОИ ШТО ПАЗАРИШНАТА ДОБИВКА ВО ПРОДАВНАТА ЦЕНА НЕМА ДА СЕ ПЛАНИРА НИТИ ЗАСМЕТУВА

1) Пазаришната добивка нема да се планира нити засметува кај угостителските услуги на сместување и потполни оброци на исхраната (мениа) во пансионските угостителски дукјани за сместување (хотели и нокевалишта) и за исхрана (ресторанти и гостилници) на државните угостителски претпријатија, и тоа за оние корисници што имаат право на определени цени во смисла на Решението за продавните цени на пансион во пансионските угостителски дукјани на државните угостителски претпријатија, во 1950 година („Службен лист на ФНРЈ” бр. 42/50), односно за оние корисници на кои што тоа ќе им биде одобрено со одделно решение на Претседателот на Комитетот за туризам и угостителство на Владата на ФНРЈ.

2) Кај угостителските услуги на сместување и потполни оброци на исхраната (мениа) во пансионските угостителски дукјани на државните угостителски претпријатија кај кои што е исклучено планирањето и засметувањето на пазаришната добивка, пазаришната добивка може да настане заради заокружување на продавната цена во калкулациите на тие услуги, како и со остварување на позитивната разлика помеѓу фактичната и планската цена на материјалот во пресметковните калкулации.

3) Кај сите други угостителски услуги кај кои што не е исклучено планирањето и засметувањето на пазаришната добивка, пазаришната добивка има да се планира и да се засметува во апсолутен износ.

4) Ова решение влегува во сила со денот на објавувањето во „Службениот лист на Федеративна Народна Република Југославија“.

Бр. 4751

18 август 1950 година

Белград

Министер на Владата на ФНРЈ

Претседател на

Комитетот за туризам и угостителство,
Станоје Симиќ, с. р.

571.

Врз основа на ст. 2 чл. 7 од Уредбата за елементите на продавната цена на угостителските услуги во угостителските дукјани на државните угостителски претпријатија, што во продавната цена на угостителските услуги ја засметуваат добивката и данокот („Службен лист на ФНРЈ“ бр. 39/50) донесувам

РЕШЕНИЕ

ЗА ОКВИРНИТЕ СТОПИ НА РЕЖИЈАТА ЗА ПООДЕЛНИ ВИДОВИ И КАТЕГОРИИ УГОСТИТЕЛСКИ ДУКЈАНИ НА ДРЖАВНИТЕ УГОСТИТЕЛСКИ ПРЕТПРИЈАТИЈА ОД СОЈУЗНО ЗНАЧЕЊЕ

1) Оквирните стопи на режијата за пооделни видови и категории на угостителските дукјани на државните угостителски претпријатија од сојузно значење ќе се применуваат по прописите на ова решение.

2) Оквирната стопа на режијата за угостителски дукјани за сместување (хотели) се определува, и тоа: за хотели на „А“ категорија до 220% (двеста дваесет одсто)

за хотели на „Б“ категорија до 180% (сто осумдесет од сто)

за хотели на „Ц“ категорија до 150% (сто педесет од сто)

3) Оквирната стопа на режијата за угостителски дукјани за исхрана (ресторанти, кафани, барови) се определува, и тоа:

за ресторанти на „А“ категорија до 40% (четириесет од сто)

за ресторанти на „Б“ категорија до 35% (триесет и пет од сто)

за кафани на „А“ категорија до 25% (дваесет и пет од сто)

за кафани на „Б“ категорија до 20% (дваесет од сто)

за барови на „А“ категорија до 50% (педесет од сто)

за барови на „Б“ категорија до 45% (четириесет и пет од сто).

4) Ова решение влегува во сила со денот на објавувањето во „Службениот лист на Федеративна Народна Република Југославија“

Бр. 4752

18 август 1950 година

Белград

Министер на Владата на ФНРЈ

Претседател на

Комитетот за туризам и угостителство,
Станоје Симиќ, с. р.

572.

Врз основа на чл. 10 од Уредбата за регистрација и евиденција на градежните машини („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 109/48), донесувам

РЕШЕНИЕ

ЗА РЕВИЗИЈА НА РЕГИСТРАЦИЈАТА НА ГРАДЕЖНИТЕ МАШИНИ

1. За да се изврши исправка на неправилните регистрацији на градежните машини, за да се регистрираат досега нерегистрираните градежни машини, како и за да се констатираат во регистрот на градежните машини новите ползувачи (сопственици) на градежните машини кои што тоа станале со извршената реорганизација на органите на државната управа или на каков и да било друг начин, — сите надлештва, претпријатија, установи, организации и граѓани во чија што сопственост се навоѓаат градежните машини, дол-

жни се до 25 ноември 1950 година да поднесат до надлежното министерство на градежите на народната република (чл. 3 од Уредбата за регистрација и евиденција на градежните машини) пријави за ревизија на регистрацијата на градежните машини.

2. Пријавите за ревизија на регистрацијата на градежните машини ќе ги поднесат до министерствата на градежите на народните републики директорите на претпријатијата, раководителите на надлештвата, установите и на организациите, односно приватните сопственици на градежните машини (чл. 3-ст. 1 од Правилникот за регистрација и евиденција на бројната состојба на градежните машини — „Службен лист на ФНРЈ“, бр. 11/48).

3. Министерствата на градежите на народните републики ќе извршат ревизија на регистрацијата на сите градежни машини што се навоѓаат на нивната територија.

4. Ревизијата на регистрацијата на градежните машини ќе се изврши по напатствие кое што ќе биде одделно објавено.

5. Ова решение влегува во сила со денот на објавувањето во „Службениот лист на Федеративна Народна Република Југославија“.

Бр. 12668

24 октомври 1950 година

Белград

Министер на Владата на ФНРЈ

Претседател на Советот за градежништво
и градежна индустрија,
Љубчо Арсов, с. р.

ОД СОЈУЗНИОТ УРЕД ЗА ЦЕНИ

Врз основа на чл. 6 од Уредбата за единствените цени и Решението на Владата на ФНРЈ за овластување Стопанскиот совет на Владата на ФНРЈ (Сојузниот уред за цени) да прописува единствени цени, Сојузниот уред за цени донесува

РЕШЕНИЕ

ЗА ОПРЕДЕЛУВАЊЕ НА ПОНИСКАТА ЕДИНСТВЕНА ЦЕНА ВО ПРОДАЖБАТА НА МАЛО ЗА НОРМАЛНИОТ ПОРТЛАНД ЦЕМЕНТ ОД СТОВАРИШТЕТО НА ЗАДРУЖНИТЕ РАБОТНИ СОЈУЗИ, СО ВАЖНОСТ НА ЦЕЛАТА ТЕРИТОРИЈА НА ФЕДЕРАТИВНА НАРОДНА РЕПУБЛИКА ЈУГОСЛАВИЈА

1. — За нормалниот портланд цемент што им се продава на земјоделците-производители кои што определените земјоделски производи ги продаваат по државните, сврзаните цени, се определува пониска единствена цена во продажбата на мало од

Дин. 1,675.— за 1 тона

2. — Производителните претпријатија ќе им одобрваат на задружните работни сојузи работ во износ од 140.— динари за 1 тона

3. — На задружните работни сојузи, чието стовариште е оддалечено од нивната најблиска истоважна станица или паробродското пристаниште, преку 3 км (три километра) ќе им одобрат производителните претпријатија, осем работот од Дин. 140.— за тона на испорачаниот цемент по пониската единствена цена во продажбата на мало, уште и оние ефективно платени трошкови на превозот, кои што споменатите сојузи ќе му ги платат на превозачот на име на превоз, и тоа само за извршениот превоз преку оддалеченост од 3 км. од истоважната станица — пристаништето, на до нивното стовариште.

Со барањето за да се накнадат тие трошкови на превозот, задружните работни сојузи на производителното претпријатие ќе му поднесуваат прописна сочинета сметка — фактура на превозачот, која што треба да содржи:

- а) дата на извршениот превоз;
- б) број од вагонот или шлепот, односно име на бродот од кој што е превозен цементот;
- в) количина на превезениот цемент — во тони;
- г) оддалеченост во километри од истоварната станица — пристаништето од стовариштето на купувачот — Задружниот работен сојуз.
- д) одделно назначен динарскиот износ на превозот, а одделно засметаните други трошкови.

Истоварување, претоварување, утоварување и сл. На ист начин треба да е направена и сметката — фактурата за пресметаниот превоз, која ја издава за себе Задружниот работен сојуз, во случај превозот да го врши со сопствени превозни средства. Покрај тоа Сојузот на самата таква сметка — фактура ќе потврди дека превозот е фактички извршен, дека податоците назначени на сметката — фактурата се точни, како и за исправноста на внесените податоци превзема полна материјална одговорност.

Прописно сочинетата сметка — фактура на секој превозач, без разлика, треба да е заверено од страна на надлежните месни власти кои што на истата ќе потврдат дека назначениот превоз е извршен на најрационален начин и дека засметаните односно, наплатените превозни трошкови им одговараат на месните прописи или тарифи, прописани од страна на надлежните органи на народната власт.

Задружните работни сојузи должни се, во срок од 8 дена (осум една) по приемот на испорачаниот цемент, да му испратат на добавувачот — на производителното претпријатие барање да ги лакнади трошковите на превозот приложувајќи со барањето прописно испоставена и потврдена сметка — фактура од превозачот.

4. — Врз основа на поднесеното барање, прегледаните и проверените прилози и податоци од своите работни книги, производителните претпријатија ќе им одобрат (бонифицираат) на Задружните работни сојузи оној дел од превозните трошкови, што отпаѓа по примената сметка — фактура од превозачот за извршениот превоз преку 3 км оддалечено од најблиската истоварна станица на пристаништето до стовариштето на споменатиот сојуз.

Начално не мораат да се признаваат — бонифицираат трошковите на истоварувањето, претоварувањето, утоварувањето, вагањето, пребројувањето и сл., како нити да се засметуваат превозните трошкови преку 3 км., во случај потрошачот со сопствени превозни средства, или инаку цементот да го превози од станицата — пристаништето до своето стовариште, градскиот или сл. место на трошењето.

Исплатата — бонификацијата на превозните трошкови паѓа на терет на средствата, образувани кај самото производително претпријатие. Заради правилна евиденција овие средства ќе се издвојат на одделното konto.

Со позитивната или негативната разлика од тоа konto што ќе настане по горното работење производителните претпријатија во сето ќе постапат по прописите што важат за просечниот произведен став на производителите на индустријата на цемент.

5. — Цената од точка 1 на ова решение, како и другите прописи, важат за продавањето на цементот што се продава од стовариштето на задружните работни сојузи, како и од стовариштето на месните задруги, доколку овие цементот го набавуваат непосредно од производителот во вагонски количини.

6. — Ова решение влегува во сила со денот на објавувањето во „Службениот лист на Федеративна Народна Република Југославија“, кога престанува да важи Решението на Сојузниот уред за цени бр. V 2603

од 18 март 1948 година („Службени соопштенија на Сојузниот уред за цени бр. 13/48).

Бр. 2047

16 октомври 1950 година.
Белград

в. д. Директор
на Сојузниот уред за цени,
Милан Михајловиќ, с. р.

СОДРЖАЈ

	Страна
557. Уредба за сојузните стручни совети — — — — —	977
558. Уредба за изменувања и дополнувања на Уредбата за платите на работниците и учениците во мегалургијата и металната гранка — — — — —	977
559. Правилник за изменувања и дополнувања на Правилникот за оснивањето, составот и работењето на посебните стални и повисоки лекарски комисии, како и повисоките комисии од специјалисти — — — — —	978
560. Напатствие за превземање економии од надлежштвата, установите, стопанските претпријатија и општествените организации — — — — —	981
561. Напатствие за начинот на приспособувањето месечните извештаи за запослениот персонал — — — — —	982
562. Напатствие за применувања точките 1 и 2 од Општиот напатствие за преведување работниците во звањја — — — — —	982
563. Напатствие за начинот на пресметување, уплатување и распределба на остварената пазаршна добивка на државните угостителски претпријатија — — — — —	983
564. Напатствие за спроведување Уредбата за елементите на продавната цена на угостителските услуги во угостителските дуќани, државните угостителски претпријатија, кои што во продавната цена на угостителските услуги ја засметуваат добивката и данокот — — — — —	985
565. Наредба за забрана извозувањето на храната за добиток — — — — —	990
566. Решение за купувањето и продавањето пченковината (шаша) за прехрана на добитокот — — — — —	990
567. Решение за продажба шеќер на производителите на мед — за прехрана на пчели преку зимата на 1950/51 година — — — — —	993
568. Решение за општиот сметковен фактор кај државните угостителски претпријатија — — — — —	994
569. Решение за висината на амортизационите стопи и за висината на делот на амортизацијата што служи за обновување основните средства и делот што служи за големите поправки на основните средства кај угостителски дуќани на државните угостителски претпријатија — — — — —	994
570. Решение за видовите на угостителските услуги и видовите основни угостителски дуќани кај кои што пазаршната добивка во продавната цена не ќе се планира нити засметува — — — — —	994
571. Решение за оквирните стопи на режијата за поодделните видови и категории угостителски дуќани на државните угостителски претпријатија од сојузно значење — — — — —	995
572. Решение за ревизија регистрацијата на градежните машини — — — — —	995
Решение за определување пониски единствени цени во продажбата на мало за нормалниот портланд цемент од стовариштата на задружните работни сојузи со важност на целата територија на Федеративна Народна Република Југославија — — — — —	995